

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelseskraft

til

Afgangs- og Aarsprøven

i

Viborg Kathedralskole

i Aaret 1884.

—♦—

Viborg.

F. V. Backhausens Bogtrykkeri.

1884.

Indbydelsesskrift

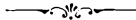
til

Afgangs- og Aarsprøven

i

Viborg Kathedralskole

i Aaret 1884.

Viborg.

F. V. Backhausens Bogtrykkeri.

1884.

Indhold.

I. Prøver med afsluttende Gyldighed o. s. v. .	Side 1.
II. Disciplene	— 15.
III. Arbejdets Ordning	— 26.
IV. Aarets Arbejde (med de anordnede eller vedtagne Fordringer til Optagelsesprøven m. v.)	— 31.
V. Understøttelsesmidler (med Angivelse af .Skolepenge m. v.)	— 59.
VI. Samlinger	— 66.
VII. Regnskabsvæsen	— 86.
VIII. Bygninger og Løsøre	— 87.

I. Prøver med afsluttende Gyldighed.

Ved Skrivelse fra Prof. E. Holm af 12. Maj f. A. kom Rektoratet til Kundskab om, at i dette Aar denne kom til at ordne og lede Tilsynet ved Prøverne i 6. og 4. Kl. samt ved almindelig Forberedelsesprøve. Under 20. s. M. meddelte Ministeriet Rektoratet et Skema for den skriftlige Del af Prøverne. Og endelig modtoges d. 3. Juniet „Skema ov. de af Undervisningsinspektionen kontrollerede Examener ved Jyllands lærde Skoler og Realskoler“, hvoraf det saas, at Prof. Holm selv vilde medvirke ved Bedømmelsen af Prøverne i Dansk, Græsk og Historie for 6. Kl. og i Latin for 4. Kl., medens paa Undervisningsinspektionens Vegne Prof. Zeuthen vilde komme til at gjøre det i Naturlære for 6. Kl., i Mathematik for 4. Kl. og i Mathematik og Regning ved alm. Forbrdlspr., Skoleinspektør O. Bache i Fransk, Engelsk og Tysk for 6. Kl. og i Engelsk ved alm. Forberdlspr., og Rektor Iversen i Latin og Oldnordisk for 6. Kl.

a. Afgangsprøve for studerende Disciple af sproglig-historisk Retning.

Der indstillede sig følgende 10 Disciple af Skolens 6. Klasse:

1. Jens **Bertelsen**, Søn af Skolelærer i Øster-Vandet,

- Thisted Amt, Laust Nikolaj Bertelsen, 1880 ved Thisted Realskole bestaaet Realafgangsprøve af højere Grad med 82 Points, optagen i Skolens 5. Kl. d. 15. Avg. 1881, fyldt 20 Aar d. 25. Juni 1883;
2. Albert Theodor **Gnudtzmann**, Søn af Sognepræst Lauritz Peter Gnudtzmann, nu i Nestelse og Mogenstrup Sogne, Hammer Hrd., Præstø Amt, tidligere i Vammen m. fl. Sogne samt Provst i Nørlyng Hrd., Viborg Amt, optagen i Skolens 3. Kl. d. 15. Avg. 1879, fyldt 18 Aar 3. Juni 1883;
 3. Anders **Gudiksen**, Søn af Gaardejer Gudike Gudiksen i Risum, Aasted Sogn i Salling, 1880 ved Thisted Realskole bestaaet Realafgangspr. af højere Grad med 83 Points, opt. i 5. Kl. 15. Avg. 1881, fyldt 20 Aar 14. Maj 1883;
 4. Andreas **Hansen**, Søn af Gaardejer Hans Jørgen Poulsen i Gullev, Holvbjerg Hrd., Viborg Amt, opt. i 4. Kl. 15. Avg. 1880, fyldt 22 Aar 23. April 1883;
 5. Anders **Kjærgaard**, Søn af Gaardejer Jens Peter Kjærgaard i Skinnerup, Thisted Amt, 1878 ved Thisted Realskole bestaaet Realafgangspr. af højere Grad „med Udmærkelse“, 84 Points, opt. i 5. Kl. 15. Avg. 1880, fyldt 21 Aar 29. Juli 1882;
 6. Jørgen Kristian Falk **Rønne**, Søn af Sognepr. for Søndbjerg og Odby Sogne i Refs Hrd., Thisted Amt, Peter Falk Rønne, opt. i 3. Kl. 15. Avg. 1879, fyldt 18 Aar 2. April 1883;
 7. Thomas Nicolai **Skibsted**, Søn af Assessor ved Landsoverretten i Viborg Henrik Valdemar Skibsted, opt. i 2. Kl. 18. Oktb. 1878, fyldt 17 Aar 18. Juli 1882;
 8. Rasmus Rasmussen **Vestergaard**, Søn af Hus-

mand Christen Rasmussen i Træholt, Højbjerg Sogn, Lysgaard Hrd., Viborg Amt, opt. i 4. Kl. 15. Avg. 1880, fyldt 20 Aar 26. Nvbr. 1882;

9. Anton Hedegaard **Yde**, Søn af Skolelærer og Kirkesanger Søren Mortensen Yde i Hundborg, Hundborg Hrd., Viborg Amt, opt. i 3. Kl. 15. Avg. 1879, fyldt 19 Aar 26. April 1883; og
10. August Louis **Ørbech**, Søn af Assistent ved Kreditforeng. for jyske Landejendomsbesiddere Erik Vilhelm Ørbech i Viborg, opt. i 1. Kl. 15. Avg. 1876, fyldt 19 Aar 30. Marts 1883,

samt en Privatist:

11. Axel Lütken **Ulrich**, Søn af Vejinspektør Theodor Rasmus Vilhelm Ulrich i Viborg, tidligere Discipel i Skolen fra 24. Avg. 1868 til 28. Febr. 1874, bestaaet Prøve i de med 4. Kl. afsluttede Fag i Septbr. 1881 ved det von Westenske Inst. i Kbhvn. som Privatist, nu mødt med Dimissionsattest fra Ovrhr. ved Skolen Dr. phil. J. P. Bang, fyldt 25 Aar 25. Juni 1883.

De fra Ministeriet sendte Opgaver til de skrift-

lige Prøver vare

i Dansk som fri Opgave: De gode og onde Virkninger af Efterlignelsesdriften;

og over et kjendt Stof: Normannernes Erobringer;

i Latin til Oversættelse paa Dansk: Sub finem anni u. c. dccxi M. Cicero adventantibus triumviris urbe cesserat, pro certo habens non magis se Antonio eripi quam Octaviano Cassium et Brutum posse, et in villam Formianam, ut ab Cajeta navem conscensurus et in Macedoniam trajecturus, profectus erat. Unde aliquoties in altum provectum, quum modo venti adversi retulissent, modo ipse jactationem navis pati non posset, tædium tandem eum et fugæ et vitæ cepit; regressusque ad villam, quæ paulo plus mille passibus a mari aberat: „Moriar“, inquit, „in patria sæpe servata“.

Huc milites, quos Antonius ad interficiendum eum miserat, a. d. VII Id. Decembres veniunt. Quos quum adpropinquare audivisset, maxime servorum precibus coactus imminentem mortem rursus fugiendo evitare conatus est; sed dum lecticâ per agros ad mare ferebatur, interfectores consecuti sunt. Satis constat, servos ejus fortiter fideliterque paratos fuisse ad dimicandum; ipsum deponi lecticam et quietos pati, puod sors iniqua cogeret, jussisse. Tum prominenti ex lectica præbentique immotam cervicem caput præcisum est; nec hoc satis militum crudelitati fuit, sed manus quoque, scripsisse aliquid in Antonium exprobrantes, præciderunt. Ita relatum caput ad Antonium jussuque ejus inter duas manus in rostris positum est, ubi ille consul, ubi sæpe consularis, ubi eo ipso anno adversus Antonium cum admiratione eloquentiæ, quanta nulla umquam humana vox, auditus fuerat; vix attollentes oculos lacrimis humentes intueri trucidati membra cives poterant. Vixit LXIII annos, ut, si vis afuisset, ne immatura quidem mors videri possit; ingenium et operibus et præmiis operum felix, ipse fortunæ diu prosperæ fuit. Magnis interdum ictus vulneribus (exilio, ruina partium, pro quibus stererat, filiæ exitu tristi) omnium adversorum nihil, ut viro dignum erat, tulit præter mortem, et alia quoque in eo vituperari possunt; si quis tamen virtutibus vitia compensarit, vir magnus ac memorabilis fuit;

og i Fransk til Oversættelse paa Fransk: Den berømte Benvenuto Cellini blev født i Florents i Aaret 1500. „I en Alder af nitten Aar,“ siger han selv i de Optegnelser, som han har efterladt os, „begav jeg mig til Rom, hvor jeg fremstillede mig hos en Mester, hvis Navn var Firenzola, en meget dygtig Guldsmed. Han overdrog mig strax et smukt Arbejde af Sølv, der var bestilt af en Kardinal. Dette Arbejde var det første, som bragte mig nogen Indtægt i Rom, og min Mester roste det overalt som et Stykke, der gjorde hans Butik megen Ære. Da jeg havde fuldendt nogle andre Arbejder, som man havde givet mig at udføre, fik jeg Lyst til at skifte Mester, og jeg traf Aftale med en vis Milanese ved Navn Arsago. Firenzola havde i denne Anledning en hæftig Strid med ham, men jeg tog ham i Forsvar, idet jeg sagde, at jeg var født fri og at jeg vilde leve ligesaa

og arbejde hos hvem jeg vilde, forudsat at jeg ikke gjorde Uret mod nogen. Arsago tilføjede, at han ikke havde lokket mig, og at jeg kunde blive, hvor det maatte behage mig. Meget vel, sagde Firenzola, jeg beder ham ikke om noget; men lad mig ikke se ham mere i mit Liv! Da bad jeg ham om de Penge, som han skyldte mig; men hans Svar var at gjøre Nar af mig. Nu vel, sagde jeg til ham, vid, at dersom jeg har vidst at benytte mig af mit Værktøj for at udføre de Arbejder, som I har overdraget mig, skal jeg vide at benytte mig af min Kaarde for at skaffe mig dem betalte. Disse Ord bleve hørte af en anden Guldsmed, som tog mig i Forsvar og skaffede mig betalt.“

Tallene skrives helt ud med Bogstaver. — Optegnelser mémoires. — Indtægt profit. — udføre faire. — træffe Aftale s'engager. — Milanese Milanais. — hæftig udtr. stor. — tage en i Forsvar udtr. tage ens Forsvar — lokke appeler. — Værktøj outils (pl.). — skaffe betalt udtr. lade betale.

I Bedømmelsen deltog foruden det tilstedeværende Medlem af Undervisningsinspektionen og de fra denne sendte Meddomsmænd kun Lærere fra Skolen.

Udfaldet ses af den tilføjede Oversigt A, hvor de Tal, der findes indskudte efter Dimittendernes Navne, angive de Tal Points, hver især af dem ved 4. Klasses Aarsprøve i 1881 havde opnaaet henholdsvis i samtlige Fag og (ogsaa for N. 1, 3 og 5's Vedkommende ved Realafgangsprøven i Thisted, N. 11 ved Privatistprøven i Kbh.) i de afsluttede Fag.

b. almindelig Forberedelsesprøve samt Aarsprøve for den studerende Afdeling af 4. Klasse.

Foruden de 13 Disciple, der sad i Klassen, havde der meldt sig ialt 7 Privatister, af hvilke en ønskede at underkaste sig Prøve i de for studerende Disciple

A. Afgangsprøve for studerende Disciple af sproglig-historisk Retning 1883.

	Dansk.		Oldnordisk.	Fransk, skr. og mundtl.	Tysk.	Engelsk.	Historie.	Latin.			Græsk.	Naturlære.	Points.	Hoved- karakter.
	Fri Opg.	Bunden Opg.						skriftlig.	mundtlig med uden Forberedelse.					
Bertelsen. Jens (—, 38 P.)	g	mg÷	ug÷	mg÷	„	mg	ug÷	g÷	g+	mg÷	mg÷	mg	89	1. Karakter.
Gnudtzmann. A. T. (82,37P.)	mg+	ug÷	ug	ug÷	„	ug	mg	mg	mg+	ug	mg+	ug÷	105	1. Karakter med Udm.
Gudiksen. Anders (—, 38 P.)	mg	mg+	ug÷	mg	„	mg+	ug÷	mg	mg+	mg	ug÷	ug÷	103	1. Karakter.
Hansen. Andreas (51, 26 P.)	g	mg÷	mg÷	tg	„	tg+	g+	mdl.	g+	mg÷	g+	ug÷	57	3. Karakter.
Kjærgaard. And. (—, 39 P.)	mg÷	mg	mg+	g+	„	mg÷	mg	mg÷	mg÷	g+	mg	g+	90	1. Karakter.
Rönne. Jørg. Kr. F. (53,32 P.)	g+	mg÷	mg÷	g÷	mg	„	mg÷	g	g÷	g+	tg	mg÷	68	2. Karakter.
Skibsted. Th. Nic. (61,27 P.)	g	g+	mg+	g	mg÷	„	mg	g÷	mg÷	mg÷	mg÷	ug÷	85	1. Karakter.
Vestergaard. R. R. (80,37P.)	mg÷	mg	ug	mg+	„	ug	mg	mg	mg+	mg+	ug÷	ug	103	1. Karakter.
Yde. Anton H. (60, 34 P.)	g+	mg÷	g÷	g÷	„	mg÷	tg	g	tg+	g	g+	mg	62	3. Karakter.
Ørbech. Aug. L. (70, 34 P.)	g	mg÷	mg	g+	„	g÷	tg	g+	g+	mg+	g	g÷	69	2. Karakter.
Privatist: Ulrich. Axel L. (—, 20 P.)	g	g+	mg	g÷	„	g	g	tg	g+	mg÷	g÷	mdl÷	56	3. Karakter.

af sproglig-historisk Retning afsluttede Fag samt i latinsk Stil, nemlig

1. Henrik Peder Julius **Pedersen**, Søn af Skræder Henrik Pedersen i Levring, mødt med Dimissionsattest fra Sognepræst Bruun sammesteds, fyldt 20 Aar d. 23. Juni 1883;

4 blot ønskede at underkaste sig Prøve i latinsk Stil, nemlig

2. Jens **Christensen**, siden kaldet **Grønbæk**, og 3. Niels **Svendsen**, som begge i Sommeren 1882 ved det von Westenske Institut i Kbh. som Privatister havde bestaaet Prøven i de 5 Afslutningsfag, hver med 37 Points, og derefter i Skoleaaret 18⁸²/₈₃ deltaget i Undervisningen i Kathedralskolens 5. Kl.

og 4. Jes **Iversen** og 5. Sofus Johan **Madsen**, som begge i Sommeren 1882 her ved Kathedralskolen som Privatister (fra Askov) havde bestaaet samme Prøve med henholdsvis 36 og 32 Points;

en ønskede at underkaste sig alm. Forberedelsesprøve, nemlig

6. Niels Christian **Schou**, Søn af Distriktslæge Schou i Skive, fyldt 17 Aar d. 13. Decbr. 1882,

og en ønskede at underkaste sig Prøve i de to Sprog Engelsk og Tysk, nemlig

7. Jens Peter Julius **Jensen**, Seminarist og Lærer ved Borgerskolen i Viborg, som i Sommeren 1882 havde bestaaet Skolelærerexamen med Krktr. meget duelig.

De fra Ministeriet sendte Opgaver til de skriftlige Prøver vare

for alle Klassens Disciple samt Privatist 1:

i Dansk: Nordmændenes vigtigste Næringsveje;

for disse samt Prvt. 6:

• Geometri: 1. Find Forholdet imellem Arealerne af de to Dele, hvori en Trekant deles ved en Linie parallel med Grundlinien, naar Højden derved er delt saaledes, at det øverste Stykke forholder sig til det nederste som p til q .
Ex. $p = 2, q = 1$.

2. Tre Punkter A, B og C ere givne; man skal finde et fjerde D saaledes beliggende, at $\angle ADB$ og $\angle BDC$ ere lig givne paa Papiret tegnede Vinkler.

3. Naar i en retvinklet Trekant en Vinkel er 30° , er den modstaaende Side lig Halvdelen af Hypotenusen. Bevis det. Anvend det dernæst til at beregne, hvor stort det Areal er, som en Ko har at græsse paa, naar den er tøjret 12 Alen fra et Dige, som gaar i en ret Linie, i et Tøj, der er 24 Alen langt;

for Klassens studerende Disciple samt Prvt. 1:

i Arithmetik: 1. I et Assuranceselskab er der i et Aar forsikret imod Ildsvaade Værdier til 15,365,200 Kroner imod en Præmie af $\frac{5}{8}$ pro Mille, det vil sige saaledes, at Selskabet faar $\frac{5}{8}$ Kr. for hver 1000 Kr. forsikret Værdi. Næste Aar nedsættes Præmien til $\frac{1}{2}$ pro Mille; til hvilket Beløb skulle da de forsikrede Værdier stige, for at Selskabet skal faa 1000 Kr. mere i Præmie?

2. Find x og y af Ligningerne

$$\begin{aligned}x + y &= 35, \\ \sqrt{x} - \sqrt{y} &= \sqrt{7}.\end{aligned}$$

3. Hvad er Grundtallet i det Logarithmesystem, i hvilket Logarithmen til 0,2 er $\frac{\sqrt{2} - \sqrt{3}}{\sqrt{3} - \sqrt{2}}$? Hvad er Logarithmen til 0,0016 i det samme System?

for disse samt Prvt. 2—5:

i Latin til Overstls. fra Dansk: Efter Persernes Konge Cyrus fulgte Cambyses, der føjede Ægypten til Faderens Rige. Men denne Konge var en Mand af voldsom Karakter, og vred over Ægypternes Religion befalede han, at alle deres Templer skulde ødelægges. Da han sendte en Hær for ogsaa at erobre Ammons berømte Tempel, gik den til Grunde paa Vejen. Derefter saa han i Drømme, at hans

Broder Smerdes vilde blive Konge, og af Frygt for, at denne skulde berøve ham Riget, tog han ikke i Betænkning at befale, at Broderen skulde dræbes. Han udvalgte en af sine Venner, en Mager, der hed Gomates, til at udføre denne Forbrydelse. Imidlertid døde han selv pludselig. Saa snart Mageren havde modtaget Budskabet om Kongens Død, dræbte han hemmelig Smerdes og gjorde i Stedet for ham sin Broder Orapasta til Konge, idet han sagde, at denne var Smerdes. Men da Otanes, en af de fornemste Persere, formodede, at Smerdes var dræbt, spurgte han sin Datter, der var en af de kongelige Hustruer, om Kongen var Cyrus's Søn. Hun bestyrkede hans Mistanke, og han overtalte derefter sex andre fornemme Persere til at dræbe den falske Smerdes.

føjer adjicio. — Karakter udtrykkes ved mores — Religion superstitiones. — Vej iter. — i Drømme per quietem. — Smerdes Gen. is. — Mager magus. — Gomates Gen. æ. — udføre peragere. — formoder suspicor. — Hustru pellex;

for Realdisciplene samt Prvt. 6:

i Arithmetik: 1. Af Ligningerne

$$\frac{1}{x} + \frac{2}{y} - \frac{3}{z} = a,$$

$$\frac{2}{x} - \frac{1}{y} + \frac{3}{z} = b,$$

$$\frac{3}{x} + \frac{1}{y} - \frac{2}{z} = c$$

findes x, y og z.

2. Størrelsen

$$\frac{1}{\sqrt{3} + \sqrt{2} + 1} - \frac{1}{\sqrt{3} + \sqrt{2} - 1} - \left(\frac{1}{\sqrt{3} - \sqrt{2} + 1} - \frac{1}{\sqrt{3} - \sqrt{2} - 1} \right)$$

bringes paa sin simpleste Form.

3. Paa hvilken Sætning beror det, at en Roduddragning kan ske ved Logarithmer, og hvorledes bevises den?

Anvendes til at finde x af

$$\sqrt[x]{1,29155} = \frac{12,9155}{\sqrt{12,9155}};$$

i praktisk Regning: 1. En Kjøbmand, som til A i

London skylder 750 Pund Sterling (£ St.), til B i Hamborg 11550 Reichsmark (R ₤) og til C i Kjøbenhavn 15450 Kroner, kan ikke betale sin Gjæld og opgiver sit Bo som fallit. Han har en Varebeholdning af $5\frac{1}{2}$ Centner Kaffe, 11 Centner Sukker, 1200 Tønder Stenkul, 17000 Potter Stenolie og et Hus. Kaffen sælges for 140 Øre Pundet, Sukkeret for 39 Øre Pundet, Stenkullene for 5 Kr. 12 Øre Tønden, Stenolien for $17\frac{1}{2}$ Øre Potten og Huset for 15300 Kr. Hvormange pro Cent af hans Gjæld kan betales dermed? Hvormeget faa A, B og C henholdsvis i £ St., R ₤ og Kr.?

1 £ St. regnes for 18 Kr., 1 R ₤ for 90 Øre.

2. A brygger 560 Tønder Øl. 1 Tønde Byg koster 9,5464 Kr. og giver 1,1436 Tønde Malt, 1 Tønde Malt giver 3,6578 Tønder Øl. Omkostningerne ere 60 pro Cent af Indkjøbsprisen, og der tjenes $10\frac{1}{3}$ pro Cent. Hvad sælger han alt Øllet for?

Beregningen sker ved Logarithmer;

og i Engelsk til Ovrstls. paa Dansk: Every body knows that the first steamboat was built in America by Robert Fulton at the beginning of the nineteenth century. This event exercised a vast influence on the future development of the American nation. It was of the first importance to the people of the inland states that their great rivers should be enlivened with rapid and regular navigation. This, without the application of steam, was impossible; and this Fulton succesfully accomplished. Indeed, the steamboat was the harbinger of a new era in civilization. Fulton was an Irishman by descent and Pennsylvanian by birth. His education was meagre and imperfect. In his boyhood he became a painter at Philadelphia. His friends sent him to London to receive instruction from a renowned painter; but his tastes led him to the useful rather than to the fine arts. From London he went to Paris, and there he conceived the project of applying steam to the purposes of navigation. Returning to New York, he began the construction of a steamboat. When the ungainly craft was completed, Fulton invited his friends to go on board and enjoy a trip to Albany. It was the 2d of September, 1807. The incredulous crowds stood staring on the shore. The word was given, and the boat

did not move. Fulton went below. Again the word was given, and this time the boat moved. On the next day the happy company reached Albany. For many years this rude steamer, called the „Clermont“, plied the Hudson. The old methods of river navigation were revolutionized.

harbinger Forløb. — ungainly klodset. — craft Fartøj. — trip Udflygt. — ply fare paa.

I Bedømmelsen deltog, foruden det tilstedeværende Medlem af Undervisningsinspektionen og de fra denne sendte Meddomsmænd samt Skolens Lærere, for Naturhistoriens Vedkommende Justitssekretær ved Viborg Landsoverret Morville.

Udfaldet ses af de tilføjede Oversigter B 1 og 2.

Den almindelige Forberedelsesprøve bestodes altsaa af samtlige de Realdisciple, der sad i Kl., nemlig:

1. Carl Johannes **Andersen**, Søn af Handelsagent M. P. Andersen i Viborg, opt. i 1. Kl. d. 15. Avg. 1879, fyldt 15 Aar d. 15. Nvbr. 1882;
2. William Anton **Bramhelft**, Søn af afdøde Fuldmægtig Vldm. Bramhelft, Fostersøn af General Bramhelft i Viborg, overført fra Fredericia lærde Skole til 4. Kl. d. 19. Avg. 1882, fyldt 15 Aar d. 19. Juli 1882;
3. Otto Thøger **Jensen**, Søn af Detailhandl. Rasmus Jensen i Rosmus ved Grenaa, opt. i 3. Kl. d. 1. Oktb. 1881, fyldt 18 Aar d. 25. Marts 1883, og
4. Kai **Schöning**, Søn af Oberst ved Fodfolket O. A. Schöning i Viborg, opt. i 1. Kl. d. 15. Avg. 1878, fyldt 15 Aar d. 5. Avg. 1882.

Desuden opnaaede samtlige de i Klassen siddende 9 studerende Disciple det Tal Points (33), der er sat som Vilkaar for, at de kunne opnaa Rettigheder jevnside med dem, der have bestaaet den almindelige Forberedelsesprøve. Og iblandt disse var der en,

B I. Aarsprøve for studerende Disciple af 4. Klasse i Sommeren 1883.

	Retning.	Dansk, skriftlig.	Tysk.	Fransk.	Latin, mundt. og skr.	Historie.	Geografi.	Natur- historie.	Arithmetik, mundt. og skr.	Geometri, mundt. og skr.	Græsk.	Naturlære.	Udfald.	Points	
														tilsammen.	i afsluttede Fag.
Bang. H. P. C. Chr.	spr.-hist.	mg	ug ÷	mg ÷	ug ÷	mg	mg ÷	g ÷	mg	mg ÷	g ÷	„	Best.	72	32
Barner. Martinus Jhn.	spr.-hist.	g	mg ÷	mg ÷	mg	mg ÷	mg	mg	g	g ÷	mg ÷	„	Best.	71	30
Blichfeldt. Vlh.	spr.-hist.	g	mg ÷	mg ÷	g ÷	mg ÷	g	mg ÷	mg ÷	g ÷	g	„	Best.	66	32
Boas. John. Er.	spr.-hist.	g ÷	g ÷	g ÷	g ÷	mg ÷	mg	mg ÷	ug ÷	ug	mg	„	Best.	70	33
Bruun. S. Andreas B.	mtl.-ntv.	g	mg	g	g	mg	mg	g ÷	mg ÷	g ÷	„	g ÷	Best.	62	30
Dam. Lars P.	spr.-hist.	g ÷	mg	g ÷	mg ÷	g ÷	mg ÷	ug ÷	ug ÷	mg	g ÷	„	Best.	68	37
Faber. Carl G. G.	spr.-hist.	g ÷	mg ÷	mg ÷	g ÷	g	g ÷	tg	mg	mg ÷	mg ÷	„	Best.	62	26
Gade. Christen	spr.-hist.	mg ÷	mg ÷	mg	g ÷	tg ÷	mg ÷	mg	g	mg ÷	tg ÷	„	Best.	59	34
Jensen. Jens	spr.-hist.	mg ÷	mg ÷	mg ÷	g ÷	mg	mg	g ÷	mg ÷	mg ÷	ug ÷	„	Best.	71	33
Privatister:					skr.										
Petersen. Hnr. P. J.	spr.-hist.	„	mg ÷	„	tg ÷	„	ug	ug	mg	mg ÷	„	„	Best. *)		37
Christensen. (Grønbæk)	spr.-hist.	„	„	„	mg	„	„	„	„	„	„	„	Best.		
Svendsen. Niels	spr.-hist.	„	„	„	g	„	„	„	„	„	„	„	Best.		
Iversen. Jens	spr.-hist.	„	„	„	mg ÷	„	„	„	„	„	„	„	Best.		
Madsen. Sofus Jhn.	spr.-hist.	„	„	„	tg ÷	„	„	„	„	„	„	„	Best.		

*) med Undtagelse af latinøsk Stil.

B 2. Almindelig Forberedelsesprøve i Sommeren 1883.

	Moders- maal.		Engelsk, skr. og mundtl.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Mathematik.			Naturhistorie.	Naturlære.	Orden med de skr. Arbejder.	Udfald.	Points.
	skriftlig.	mundtlig.						skriftlig Regning.	Arithmetik, skr. og mundt.	Geometri, skr. og mundt.					
Andersen. Carl J. . .	mg	mg÷	mg	ug	mg+	mg	g+	g+	mg	g	g+	mg÷	mg+	Bestaaet.	105 ² / ₃
Bramhelt. Wilm. Ant.	g÷	g+	g+	g+	"	tg	tg÷	mdl.	g÷	g÷	g+	tg+	mg+	Bestaaet.	50 ² / ₃
Jensen. Otto Thøger	mg+	mg+	mg+	ug	mg+	mg+	ug÷	ug	ug	ug	mg	mg+	ug÷	Bestaaet med Udm.	120 ¹ / ₃
Schöning. Kai	g	mg÷	g+	ug÷	g	mg	mg÷	mg	mg+	mg+	mg+	mg÷	mg	Bestaaet.	102 ¹ / ₃
Privatister. Schou. Niels Chr. . .	mg÷	mg	tg+	mg	"	mg+	mg+	ug÷	g÷	g+	tg÷	mg÷	mg÷	Bestaaet.	81
Jensen. Jens Ptr. Jul.	"	"	mg+	ug÷	"	"	"	"	"	"	"	"	"	Bestaaet.	

der vilde nøjes med at have opnaaet disse Rettigheder og ikke fortsætte sin Skolegang videre, nemlig den eneste Discipel af mathematisk-naturvidenskabelig Retning:

Severin Andreas Buchwald **Bruun**, Søn af Landvæsenskommissær Etatsraad G. F. S. Bruun paa Asmildkloster ved Viborg, opt. i 1. Kl. d. 15. Avg. 1878, fyldt 16 Aar d. 11. Avg. 1882.

c. Latinprøve for Formacevter

er, siden Beretningen sluttedes i forrige Aars Indbydelsesskrift, bleven afholdt en Gang ved Skolen, nemlig

d. 25. Juni f. A. over Discipel fra Thisted Apothek Frederik Christian **Dolleriis**, som opgav at have læst foruden Forchhammers Læsebog af Evtrops Breviarium 1., 2. og 11 Kapitler af 3. Bog. Overhørelsen udførtes af Rektor Lefolii med Tilkaldelse som Meddomsmand af en af Skolens Latinlærere, Adj. Chr. Ramsgaard, og Examinanden tilkjendtes Karakteren $g\frac{2}{3}$, hvorefter han i Henhold til § 7 i kgl. Anordning af 30. Avg. 1881 om en almindelig Forberedelsesprøve i Forbindelse med Ministeriets Skrivelse af 28. Septbr. s. A. til Rektoratet for N. N. Kathedralskole, Stk. 1 fik Vidnesbyrd om at have **bestaaet** Prøven.

a. Halvaarsprøven blev i Aar ligesom itjor med Undtagelse af ganske enkelte Fag afholdt fuldstændig i den sidste Halvdel af Januar Maaned, saa at Rektoren deltog i Bedømmelsen af samtlige skriftlige Arbejder med Undtagelse af de matematiske og i saa mange af de mundtlige Prøver, som det var muligt for ham at overvære, medens ellers Bedømmelsen udførtes af en Lærer til foruden den vedkommende Faglærer, der besørgede Overhøringen.

b. Optagelsesprøven over de Disciple, der var meldte til at gaa over fra Forberedelsesskolen til Kathedralskolen, blev afholdt saaledes, at den udgjorde en Del af den samlede Aarsprøve for begge Skoler, idet i hvert Fag vedkommende Lærer i Kathedralskoleus 1. Klasse i Forening med Faglæreren i Forberedelsesskolens øverste Klasse udførte Bedømmelsen, og den endelige Afgjørelse om Optagelsen blev truffen ved Lærermødet efter Afslutningen af den hele Aarsprøve. Over de andre Disciple, der var meldte til Indtrædelse enten i Forberedelsesskolen eller i Kathedralskolen, holdtes Optagelsesprøven paa sædvanlig Maade Onsdagen d. 5. Juli, saaledes at hver Discipel i hvert Fag blev prøvet af den Lærer, der i Aarets Løb havde undervist i Faget i den Klasse, der var nærmest under den, han var indmeldt til. Tre Disciple havde, uden at have kunnet underkaste sig nogen Optagelsesprøve, i det forløbne Skoleaar, de to i hele Aaret, den 3. kun i de to sidste Maaneder, deltaget i Undervisningen i 5. Kl. og bestode nu Optagelsesprøven, idet de ved Aarsprøven i vedkommende Fag bleve overhørte sammen med Klassens øvrige Disciple.

c. Offentlig Prøve i Gymnastik og Sang er det Hensigten af afholde en Gang i Løbet af Maj Maaned, saaledes at i Gymnastik foruden vedkommende Klases egen Lærer den anden Lærer i Faget og en Officer af Hæren deltage i Bedømmelsen.

II. Disciplene.

Da Meddelelsen i forrige Aars Indbydelsesskrift sluttedes d. 11. Maj f. A., talte Kathedralskolen 107 Dspl. og Forberedelsesskolen 42, tilsammen 149 Dspl., hvis Fordeling efter Fag og Retning kunde ses af en i Indbydelsesskriftet meddelt Oversigt. Derefter udtraadte af Kathedralskolen d. 17. Maj af 2. Kl.'s std. Afdl. Jens Jørgen Jensen, som maatte tiltræde en særlig Forberedelse til en Livsgjerning af anden Art, som hans Lyst drev ham til, d. 26. Juni af 2. Kl.'s Real-

afdeling Cornelius Schade, hvis Helbredstilstand gjorde det utilraadeligt for ham at fortsætte sin Skolegang, og d. 30. Juni af 1. Kl. b Realdisciplen Julius Thomsen for at nyde privat Undervisning, indtil han efter sin forestaaende Konfirmation kunde komme i Handelslære, og af Forberedelsesskolen d. 21. Maj af Klassen b Otto Frederik Thranum for at komme til Handelen og d. 30. Juni af a Henrik Essemann, hvis Moder flyttede fra Byen. Efter overstaaet Afgangsprøve afgik, som tidligere meddelt, fra Skolens 6. Kl. 10 Disciple, fra 4. Kl.'s Realafdl. 4 Dscpl. og fra Klassens studerende Afdeling 1 Dspl. Desuden udtraadte før det ny Skoleaars Begyndelse af den nydannede 2. Kl. Helge Paludan og af 1. Kl.'s Realafdl. Martin Fischer, begge for at de paa anden Maade kunde faa den Skoleundervisning, de endnu trængte til, samt af den nydannede Forberedelsesklasse b Olaf Termansen, hvis Forældre var flyttede fra Byen. Endelig udtraadte der af Forberedelsesklasse b 20 Disciple, som vare blevne optagne i Kathedralskolens 1. Kl.

Saaledes tiltraadtes det ny Skoleaar af begge Skoler tilsammen med ialt 126, af Kathedralskolen med 87 af dens og af Forberedelsesskolen med 19 af dens ældre Disciple. Foruden de oven nævnte 20 Disciple, som fra Forberedelsesskolen gik over til Kathedralskolen, optoges der ved Skoleaarets Indgang i denne 14 Disciple, som kom andensteds fra, og i Forberedelsesskolen 11, saa at begge Skoler tilsammen aabnede indeværende Skoleaar med 150 Dspl., hvoraf der i Kathedralskolen sad 121 og i Forberedelsesskolen 30.

I Aarets Løb er der hidtil optaget i Cathedral-

skolen 2 Dspl. og i Forberedelsesskolen 1. Derimod er der af Kathedralskolen hidtil udtraadt 4 Disciple og af Forberedelsesskolen 3, nemlig ved Udgangen af Avgust Maaned af Forberedelsesskolen Peter Nielsen og ved Udgangen af Marts af Kathedralskolen Mogens Mogensen og Frederik Gronemann, hver for at tage fat paa sin Livsgjerning, den første og den sidst nævnte ved Handelen og Mogensen ved Landvæsenet; d. 15. Decbr. de 3 Brødre Føddersen, hvis Fader var flyttet til Kjøbenhavn; og ved Udgangen af Marts af Forberedelsesskolen Daniel Paludan for at overføres til Byens Borger-skole.

Saaledes tælle begge Skoler nu d. 5. Maj 1884 tilsammen 147 Disciple, hvoraf der i Kathedralskolen sidder 119 og i Forberedelsesskolen 28. Deres Forde-ling efter Klasse, Fag og Retning ses af omstaaende Oversigt.

Sondringen mellem de to Afdelinger af Real-disciplene har sin Grund i den ved Anordningen af 30. Avgust 1881 om en almindelig Forberedelses-examen § 2 og 3 (Indbydelsesskrift for 1882 Sd. 84 og 85) trufne Bestemmelse, hvorefter kun de Disciple, der agte at indstille sig til Adgangsexamen i Mathematik ved den polytekniske Lærestalt eller til den ved Landbohøjskolen foreskrevne Prøve for Skovbrugselever, behøve at bestaa Prøve i 3 levende Sprog, medens de øvrige foruden Engelsk kun skulle underkaste sig Prøve i et af de to levende Sprog, Fransk eller Tysk efter frit Valg. Hidtil har her ved Skolen alle de vedkommende Disciple valgt Tysk.

Ligesom Kathedralskolens Disciple i Aarets Løb i de blandede Klasser i de Timer, hele Klassen har

Skole.	Klasse.	Studerende.			Realdisciple.			I alt.
		spr.-hist.	math.-naturv.	til-samn.	med 2 levende Sprog.	med 3	til-smn.	
Kathedralskolen.	6	10	"	10	"	"	"	10Dspl.
	5	13	"	13	"	"	"	13 —
	4	16	"	16	"	"	"	16 —
	3	14	1	15	"	2	2	17 —
	2 b	"	"	13	1	4	5	18 —
	2 a	"	"	12	1	1	2	14 —
	1 stdl.	"	"	21	"	"	"	21 —
	1 Rl.	"	"	"	1	9	10	10 —
	til-samn.	53	1	100	3	16	19	119Dspl
Forbrils-skolen.	b	"	"	"	"	"	"	15Dspl.
	a	"	"	"	"	"	"	13 —
	til-samn.	"	"	"	"	"	"	28Dspl.
i alt	53	1	100	3	16	19	147Dspl.	

været samlet i, har siddet mellem hinanden efter Bogstavrækken, uden Hensyn til, om de har været Realdisciple eller studerende, saaledes stilles de ogsaa i efterfølgende Oversigt mellem hinanden, medens for 4., 3. og 2. Klasses Vedkommende ved enhver især et let forstaaeligt Mærke angiver hans Retning. Ved alle Disciple angives Faderens Stilling og Bopæl, for saa vidt den ikke er i Viborg; ved de ny optagne, efter Ministeriets Forskrift i Rundskrivelse af 9. Avg. 1871, tillige enhvers Fødselsdag og Fødselsaar.

Kathedralskolens 6. Klasse.

1. Christensen. Erik (Gaardm. i Hindberg, Levring Sogn, Lysgaard Hrd., Viborg Amt). — 2. van

Deurs. C. S. (afd. Landstingskrtr.) — 3. Graakiær. Andreas (Murer i Holstebro.) — 4. Isager. Christen (Stiffader Gaardm. Overby i Hinge, Lysgaard Hrd., Viborg Amt). — 5. Jensen. Pdr. Chr. (Gaardmand i Lindbjerg, Hanbjerg Sogn, Hjerm Hrd., Ringkjøbing Amt). — 6. Lassen. Alexander (afd. Kbmd.) — 7. Munk. Sør. Ank. (Skolelr. i Ringe, Gudme Hrd. paa Fyn). — 8. Møller. Aksel (Sognep. for Rønninge og Rolsted Sogne paa Fyn) — 9. Stochholm. Carl (Kbmd.) — 10. Wolf. Edvard. (Amtsforvalter).

5. Klasse.

1. Bang. Christian (Ovrlr. ved Kathedralsk., Dr. phil.) — 2. Barner. Martinus (Konditor). — 3. Blichfeldt. Vilh. (Expeditionssekr. ved Kreditforening.) — 4. Boas. Johan (forhen Proprtr. paa Baadsgaard i Højslev Sogn, nu bosiddende i Viborg). — 5. Christensen. Jens Christian, født d. 16. Juli 1867, Søn af Gaardejer paa Nedergaard i Velle Sogn, Houlbjerg Hrd., Viborg Amt, Søren Christensen. — 6. Dam. Lars P. (Gaardejer i Lyngs, Refs Hrd., Thisted Amt). — 7. Faber. Carl (Herredsfoged). — 8. Fugl. Anton Sørensen, født d. 15. April 1867, Søn af Husmand og Tømrer Søren Mikkelsen Fugl i Robstrup, Gammel Sogn ved Grenaa. — 9. Gade. Christen (Boelsmand i Sevel, Ginding Hrd., Ringkjøbing Amt). — 10. Grønbæk. Jens, tidligere kaldet Christensen (Gaardmd. i Jersild, Avlum Sogn, Hammerum Hrd.) — 11. Hoff. Martin Ludvig (Landinspekt., Godsforvalter). — 12. Jensen. Jens (Bogholder). — 13. Svendsen. Niels (Husm. i Lund, Giellerup Sogn, Hammerum Hrd.)

4. Klasse.

1. Brostrøm. Axel (Handelsgartner); *sprgl.-hist.* —

2. Christensen. Vlh. (Kbm. Th. Chr.); *sprgl.-hist.* —
 3. Gøtzsche. Georg Laurits, født d. 28. Marts 1868, Søn af Sognepræst i Hygum og Hove Sogne, Vandfuld Hrd., Ringkjøbing Amt Christian Carl Gøtzsche; *sprgl.-hist.* — 4. Hammer. Rolf (Farver i Silkeborg); *sprgl.-hist.* — 5. Harrsen. Harro (Prprtr. i Bjødstrup, Gjellerup Sogn, Hammerum Hrd.); *sprgl.-hist.* — 6. Hjort. Carl Emil (afd. Herredsfuldm.); *sprgl.-hist.* — 7. Hoff. Villiam, Broder til N. 11 i 5. Kl.; *sprgl.-hist.* — 8. Jensen. Hother (Bogtrykker i Skive); *sprgl.-hist.* — 9. Kjærgaard. Peder (Gaardm. i Smollerup Sogn, Fjends Hrd., Viborg Amt); *sprgl.-hist.* — 10. Kristensen. Anders (Husm. i Almtofte, Hørup Sogn, Lysgaard Hrd.); *sprgl.-hist.* — 11. Krohn. Volmer (prakt. Læge paa Kalø, Bregnet Sogn, Øster Lisbjerg Hrd., Randers Amt); *sprgl.-hist.* — 12. Møller. Jørgen (Kancelliraad, Sagfører i Hammel, Gjern Hrd., Skanderborg Amt); *sprgl.-hist.* — 13. Petersen. Carl Frederik, født d. 7. Decbr. 1867, Søn af Farver i Vejle Carl Frederik Rasmus Petersen; *sprgl.-hist.* — 14. Thomsen, Frdr. (Bogholder ved Kreditforen.); *sprgl.-hist.* — 15. Tølbøl. Carl (Gaardmand i Skyum, Hassing Hrd., Thisted Amt); *sprgl.-hist.* — 16. Valeur. Hans (afd. Brygger i Aalborg, Ejer af Nørre-Vosborg); *sprgl.-hist.*

3. Klasse.

1. Andersen. Søren (Ejer af Kølbygaard i Hundstrup Sogn, Hillerslev Hrd., Thisted Amt); *sprgl.-hist.* — 2. Andersen. Viggo (Høker i Skive); *sprgl.-hist.* — 3. Carstensen. Theod. (afd. Branddirektør i Blokhus, Enken bor i Viborg); *sprgl.-hist.* — 4. Christensen. Jens Tolsgaard (Gaardejer, Sognefoged i Vejrum Sogn, Hjerm Hrd., Ringkjøbing Amt); *Rl., 3 Spr.* — 5. Hammer. Olaf (Sognepr. for Rimsø og

Kastbjerg Sogne i Nørre Hrd., Randers Amt ved Grenaa); *sprgl.-hist.* — 6. Holst. Olaf (Fabrikant); *sprgl.-hist.* — 7. Iversen. Carl, født den 1. Marts 1867, Søn af Husmand i Bjallerbæk, Tjørring Sogn, Hammerum Hrd., Ringkjøbing Amt Iver Olesen; *sprgl.-hist.* — 8. Jensen. Jens Kristian, (Gaardm. i Øster Ølby, Hjerm Hrd., Ringkjøbing Amt); *sprgl.-hist.* — 9. Koch. Johan Peter (Sognepr. for Vixnæs Sogn paa Laaland); *Rl., 3 Spr.* — 10. Krohn. Helge, Br. til N. 11 i 4. Kl.; *sprgl.-hist.* — 11. Pedersen. Chr. Kirk (Gaardm. [Kirkgaard] i Harboøre, Vandfuld Hrd., Ringkjøbing Amt); *sprgl.-hist.* — 12. Pedersen. Peder Andersen (Ejer af Thorum Præstegaard i Thorum Sogn, Nørre Hrd. i Salling); *sprgl.-hist.* — 13. Petersen. Anton Marius, født d. 5. Novbr. 1867, Søn af Gaardejer i Taarup, Auning Sogn, Sønderhald Hrd., Randers Amt Jens Petersen; *sprgl.-hist.* — 14. Ring. Volmer (Læge i Skive); *sprgl.-hist.* — 15. Steenstrup. Harald (Pprtr. paa Kvistgaard i Veirum Sogn, Hjerm Hrd., Ringkjøbing Amt); *sprgl.-hist.* — 16. Thranum. Carl (Kbm.); *sprgl.-hist.* — 17. Wohnsen. Peter (Prokurator); *math.*

2. Klasse b.

1. Bang. Johannes, Broder til Nr. 1 i 5. Kl.; *stud.* — 2. Boas. Kristoffer, Broder til Nr. 4 i 5. Kl.; *Rl., 3 Spr.* — 3. Christiansen (Skovfoged i Krat-
huset ved Viborg); *Rl., 3 Spr.* — 4. Deichmann. Anders (Forpagter paa Sottrup ved Haderslev, Fostersøn af Proptr. Lundsgaard paa Langesgaard, Grinderslev Sogn i Salling); *Rl., 2 Spr.* — 5. Dige. Hel-
muth (Kjøbm. og Konsul i Skive); *stud.* — 6. Fog. Carl David (Urmgr.); *stud.* — 7. Glud. Einar (Pro-
kurator i Højbjerg, Lysgaard Hrd.); *stud.* — 8. Hal-

berg, Olaf (Kbm.); *Rl.*, 3 *Spr.* — 9. Herskind, Alfred, (Pprtr. paa Ørslevkloster i Fjends Hrd.); *stud.* — 10. Hoff. Ejnar, Broder til N. 7 i 4. og 11 i 5. Kl.; *stud.* — 11. Jespersen. Jesper (Murer i Gl.-Asmild ved Vib.); *Rl.*, 3 *Spr.* — 12. Johansen. Christian (Avlsmand); *stud.* — 13. Lund. Jens Nikolaj Adolf, født d. 10. Febr. 1869, Søn af Husmand og Snedker i Taarup, Taarup Sogn, Middelsom Hrd., Viborg Amt Niels Christian Jensen Lund; *stud.* — 14. Madsen. Mads Jacob, f. d. 17. Decbr. 1867, Søn af Husmand paa Hinge Mark, Hinge Sogn, Lysgaard Hrd., Viborg Amt Peter Madsen; *stud.* — 15. Møller. Christian (Gaardm. og Sognefoged, paa Overlund Mark v. Viborg); *stud.* — 16. Overgaard. Jens Olesen, f. d. 1. Avg. 1868, Søn af afd. Gaardejer i Sundby Sogn paa Mors Ole Overgaard Pedersen; *stud.* — 17. Rahbek. Ove (Premierløjtn., Fabrikant ved Sparkjær St.); *stud.* — 18. Rendtorff. Theod. (Prprtr. paa Vindum-Overgaard, Vindum Sogn, Middelsom Hrd., Viborg Amt); *stud.*

2. Klasse a.

1. Balle. Carl (Prprt. paa Spøtrup, Røding Sogn i Salling); *Rl.*, 2 *Spr.* — 2. Bruhn, Asger (Byfoged og Borgmester); *stud.* — 3. Faber. Valdemar, Br. til N. 7 i 5. Kl.; *stud.* — 4. Gronemann. Hans Rob. (Kbm.); *stud.* — 5. Hansen. Johan Peter (Avlsbruger); *stud.* — 6. Hansen. Jørgen (Arbejdsmand i Horne paa Fyn, Fostersøn af Asylmoder, Frøk. Koefod i Vib.); *stud.* — 7. Hedemann. Oscar (Prprtr. paa Nyholm i Haasum Sogn, Røding Hrd. i Salling); *stud.* — 8. Jensen. Peder (Overgaard) (Gaardm. i Mollerup, Ørum Sogn, Sønderlyng Hrd., Viborg Amt); *stud.* — 9. Lefolii. Regner (Rektor); *stud.* — 10. Løgstrup. Elof (Karethmager); *stud.* — 11. Rønne. Svend (Sognepræst for

Søndbjerg og Odby Sogne, Refs Hrd. i Thy); *stud.* --
 12. Schade. Frederik (Kbm., Konsul i Nykjøbing p.
 Mors); *Rl.*, 3 *Spr.* — 13. Schæfer. Theod. (Gasværks-
 bestyrer); *stud.* — 14. Schæfer. Viggo, Broder til
 Nr. 13; *stud.*

I. studerende Klasse.

1. Andersen. Jens Peter (Kbm.). — 2. Bache.
 Wilhelm Ludvig Christian, født d. 27. Januar 1871,
 Søn af Kaptejn, Jærnvejsdriftsinspektør Carl Rømer
 Bache i Viborg. — 3. Beck. Carl Adolf Poulsen, f.
 d. 13. Januar 1870, Søn af Partikulier Peder Smidt
 Beck Larsen i Vejle. — 4. Bendix. Frederik Strids-
 land, f. d. 8. Marts 1872, Søn af Kjøbm. Ole Christian
 Bendix i Viborg. — 5. Christensen. Carl Christian,
 f. d. 22. Sptb. 1870, Broder til N. 1 i 6. Kl. —
 6. Christensen. Carl, f. d. 5. Januar 1872; Broder til
 Nr. 5 i 5. Kl. — 7. Christensen. Christian, Broder
 til Nr. 2 i 4. Kl. — 8. Esmann. Holger (Prokurator
 og Kasserer ved Kreditforeng. for jydsk Land-
 ejendomsbesiddere). — 9. Flemming, Thomas Valdemar
 Marinus, f. d. 3. Juni 1872, Søn af Stationsforvalter
 i Bjerring Bro Hans Nielsen Flemming. — 10. Gad.
 Knud Gamel, f. d. 23. Marts 1870, Søn af Over-
 læge ved Sindssygeanstalten i Viborg Carl August
 Gad. — 11. Hald. Ole Emil Valdemar, f. d. 29. Maj
 1871, Søn af afd. Ejer af Lystrupgaard Stephan
 Edvard Ludvig Hald, hvis Enke nu bor i Velleve,
 Houlbjerg Hrd., Viborg Amt. — 12. Hoff. Sigurd,
 f. d. 24. Nvbr. 1871, Broder til N. 10 i 2. Kl. b, 7 i 4.
 Kl. og 11 i 5. Kl. — 13. Jacobsen. Carl Julius, f. d. 16.
 Fbr. 1871, Søn af Sognepr. til Hvorslev og Gjærning
 Sogne, Houlbjerg Hrd., Viborg Amt Carl Christian
 Jacobsen. — 14. Jørgensen. Gustav Axel Edouard,

f. d. 29. Avg. 1871, Søn af entled. Sognepræst Carl Kratzenstein Stub Jørgensen, Fostersøn af Ovrlr. Dr. Bang. — 15. v. Lillienskjold. Hans Gustav, f. d. 21. Oktbr. 1869, Søn af Bryggeriejer Theod. Freder. v. Lillienskjold i Viborg. — 16. Mulvad. Carl Christian, f. d. 24. Fbr. 1871, Søn af Fuldmægtig Hans Peter Mulvad i Viborg. — 17. Munch. Peter Rochegune, f. d. 25. Juli 1870, Søn af Ejer af Skaber-Mølle ved Viborg Christen Møller Munch. — 18. Mølgaard. Peter Joachim, f. d. 31. Oktbr. 1870, Søn af Sagfører Hans Buch Lauritz Mølgaard i Viborg. — 19. Rørbye. Daniel Christian Mathias, f. d. 18. April 1871, Søn af prakt. Læge Aug. Theod. Andreas Rørbye i Vihøj Lægebolig, Breum Sogn i Salling. — 20. Sixhøj. Jens Christian, f. d. 25. Juli 1872, Søn af Kontorist Peder Sixhøj i Viborg. — 21. Sørensen. Andreas-Degn. (Hattemager).

I. Realklasse.

1. Andersen. Otto Henry Andreas, f. d. 24. Fbr. 1870, Stiffader Handelsagent Adolph Olwig i Viborg. — 2. Brostrøm. Rasmus, f. d. 8. Fbr. 1871, Broder til N. 1 i 4. Kl. — 3. Henriksen. Conrad Christian, f. d. 1. Sptb. 1871, Søn af Slagtermester Peder Henriksen i Viborg. — 4. Holst. Carl Frederik, f. d. 16. Oktbr. 1870, Broder til Nr. 6 i 3. Kl. — 5. Munch. Valdemar, f. d. 23. Januar 1872, Broder til Nr. 17 i 1. stud. Kl. — 6. Rendtorff. Julius August Hinrich, f. d. 7. Avg. 1870, Broder til Nr. 18 i 2. Kl. b. — 7. Scharling. Frode, f. d. 5. Juli 1872, Søn af Landsoverretsassessor Carl Scharling i Viborg. — 8. Thomesen. Johan Henrik Faber, f. d. 4. Maj 1870, Søn af afd. Kbm. Andreas Thomesen i Viborg. — 9. Thranum. Andreas, f. d. 26. Marts 1872, Broder til Nr. 16 i 3. Kl. —

10. Thranum. Joachim Otto, f. d. 22. Januar 1871, Broder til N. 9. — *Alle 3 Spr. unød. N. 3.*

Forberedelsesklasse b.

1. Andersen. Chr., Br. til Nr. 1 i 1. stud. Kl. — 2. Bech. Erik (Overintendant). — 3. Berthelsen. Christen (Detailhandlr.) — 4. Boas. Sofus Ægidius, f. d. 2. Avg. 1870, Broder til Nr. 2 i 2. Kl. b og 1 i 5 Kl. — 5. Bruhn. Helge, Broder til Nr. 2 i 2. Kl. a — 6. Bruun. Christian (Fabrikant paa Søndermølle i Asmild Sogn). — 7. Christiansen. Albr. (Fosterfader Marchandiser). — 8. Glud. Vilhelm, Broder til Nr. 7 i 2. Kl. b. — 9. Kiildsen. Johannes (Pprtr. paa Nørre-ris i Lynderup Sogn, Rinds Hrd., Viborg Amt). — 10. Lassen. Johannes (Drejer). — 11. Melskens. Ivar (Ovrlg.) — 12. Nielsen. Niels Peter (Skræderm.) — 13. Preisler. Benjamin (Kbm.) — 14. Siersted. Hans (Kbm.) — 15. Weldingh. Valdemar (Kaptejn.)

Forberedelsesklasse a.

1. Andersen. Hans Adolf, f. d. 3. Juni 1873, Søn af Sagfører A. Andersen i Viborg. — 2. Brandt. Martinus Peder Jokum, f. d. 5. Oktbr. 1874, Søn af Kbm. Jørgen Br. i Viborg. — 3. Brostrøm. Carl Leth, f. 25. Maj 1873, Broder til Nr. 2 i 1. Rlkl. og 1 i 4. Kl. — 4. Daae. Albert Chr. (Avlsbruger). — 5. Hagn. Dirck. (Dr. med., Læge). — 6. Halberg. Johan Frederik, f. d. 16. Januar 1874, Broder til Nr. 8 i 2. Kl. b. — 7. Hansted. Søren Christian, f. d. 16. Juni 1873, Søn af Banemester Peter H. i Viborg. — 8. Lassen. Peter Emanuel Gustav, f. d. 13. Avg. 1873, Broder til Nr. 10 i b. — 9. Philipsen. Georg Valdemar, f. d. 31. Maj 1873, Søn af Kartefabrikant Ernst P. i Viborg. — 10. Ramsgaard. Christian, f. d. 22. Marts

1874, Søn af Adj. Chr. R. i Viborg. — 11. Scharling. Hother, f. d. 14. Sptbr. 1873, Br. til Nr. 7 i 1. Rlkl. — 12. Thranum. Schack August Vilh., f. d. 27. Maj 1872, Søn af Brænderibestyrer Cilius T. i Viborg. — 13. Vater. Poul Daniel, f. d. 22. April 1874, Søn af Kbm. Joseph V. i Viborg.

III. Arbejdets Ordning.

Under 18. Juli f. A. gav Ministeriet sit Minde til, at den for indeværende Skoleaar 18⁸³/₈₄, af Rektoratet foreslaaede Fag- og Timefordeling maatte lægges til Grund for Aarets Undervisning. Men under 24. September f. A. tilskrev Ministeriet Rektoratet, at det paa derom af Ministeriet nedlagt allerunderdanigst Forestilling under 21. s. M. havde behaget Hans Majestæt Kongen at bifalde, „at Adjunkt ved Viborg Kathedralskole A. Feddersen dispenseret fra sine Forretninger ved Skolen for et Tidsrum af to Aar fra d. 1. Oktbr. d. A. at regne med Bibeholdelse af sin Lønning, mod at han uden Udgift for Skolen stiller en Vikarius, med hvem Ministeriet og Skolen erklærer sig tilfreds“; hvorfor Rektoratet anmodedes om at paalægge Adj. Feddersen snarest mulig at stille Forslag om Antagelsen af en Vikar. Under 15. Oktbr. meldte Ministeriet, at det efter Indberetning og Indstilling fra Rektoratet bifaldt, „at Cand. phil. Karl Lindstrøm antages som Vikar for Adj. Feddersen, medens denne er dispenseret fra sine Forretninger ved Skolen, i det man dog tilføjer, at Skolen selvfølgelig ikke er bunden til ham, saa fremt det maatte vise sig, at hans Undervisning ikke tilfredsstill

de Krav, den lærde Skole maa stille“. Og Mandagen d. 29. Oktbr. tiltraadte da Kandidat Lindstrøm sin Virksomhed ved Skolen isteden for Adj. Føddersen, hvorhos han samtidig overtog dennes Arbejde ved Forberedelsesskolen. Dernæst meddelte Skolens hidtilværende Syngelærer, Kantor ved Viborg Domkirke Mess d. 24. Fbr. d. A. Rektoratet, at han var bleven kaldet til Lærer ved Carlsunde Skole paa Sælland. Dagen efter indgik Rektoratet med Melding derom til Ministeriet samt med Forespørgsel, om Ministeriet ønskede Pladsen opslaaet som ledig, eller det maatte være Rektoratet tilladt at søge blandt de tilstedeværende Kræfter og derefter gjøre Indstilling om Pladsens Besættelse. Under 28. s. M. meldte Ministeriet tilbage, at der derfra intet havdes at erindre imod, at Rektoratet gjorde Indstilling om Pladsens Besættelse, uden at den i Forvejen havde været opslaaet som ledig. Og efter Indberetning og Indstilling af 4. Marts fra Rektoratet, bifaldt Ministeriet under 18. s. M., at Overhornblæser Zorn ansattes som Sanglærer ved Skolen foreløbig paa Prøve, indtil det har vist sig, om han er i Stand til at lede Undervisningen paa tilfredsstillende Maade, medens Forstanderskabet derhos anmodedes om fra d. 3 s. M. at udbetale ham almindelig Timebetaling af 1 Kr. Timen for 4 ugentlige Timer. Thi efter at Kantor Mess havde fratraadt sit Arbejde ved Skolen ved Udgangen af Februar Maaned, havde Overhornblæser Zorn fra den nævnte Dag overtaget det ved Kathedralskolen og fra ottende Dagen derefter ved Forberedelsesskolen. Endelig blev under 9. Avg. f. A. hidtilværende Timelærer, filol. Kand. Thorsen af Ministeriet ansat som Lærer ved Skolen.

Saaledes er da for Kathedralsklns. Vedkommende Arbejdet fordelt mellem Lærerne paa saadan Maade, at		
Rektor Lefolii har Dansk med 1. stud.		
Kl., 3., 5. og 6. Kl. samt Latin i 5.		
og 6. med i alt ugentlig	17	Timer.
Ovrlr. Bahnsen Religion i alle Kl. og		
Fransk i 1. stud. og Realkl. samt 3. Kl.	24	—
Ovrlr. Dr. Bang Græsk i 6. Kl., Latin		
i 3. Kl., Fransk i 6., 5. og 4. Kl. samt		
2. Kl. b og a og Oldnordisk i 6. Kl.	28	—
Adj. Føddersen ved sin Stedtræder		
Kand. Lindstrøm Geografi og Natur-		
historie i alle vedkommende Klasser	21	—
Adj. Ramsgaard Tysk i alle Kl. samt		
Latin i 4. Kl.	24	—
Adj. Petersen Matematik i 5. og 3.		
Kl. samt 1. stud. og Realkl., Natur-		
lære i 6. og 5. Kl. og Gymnastik i 6.,		
5., 4., 3. og 2. Kl.	35	—
Adj. Møller Matematik i 4. og 2. Kl. b.		
og a, Naturlære i 3 Kl. og Skrivning		
og Tegning i alle vedkommende Kl.	30	—
Adj. Giersing Græsk i 3. Kl., Engelsk		
i alle vedkommende Kl. og Oldnordisk		
i 5. Kl.	24	—
Konst. Lr. Thorsen Dansk i 4. Kl.,		
3. Kl.'s Realafdl. og 1. Realkl, Latin		
i 2. Kl. b og 1. stud. Kl. og Græsk		
i 5. og 4. Kl.	30	—
Timelærer, filol. Kand. Olsen Historie		
i alle Kl., Dansk i 2. Kl. b og a og		
Latin i 2. Kl. a	31	—
Timelærer, Kpt. af Fodfolket Weldingh		
Gymnastik med 1. stud. og Realkl. .	4	—

og Timelærer, Overhornblæser Zorn

Sang med hele Skolen 4 Timer

hvorefter Lærertimerne har været i alt 272 Timer.

Og for Forberedelsesskolens Vedkommende paa følgende Maade:

Rektor Lefolii besørger af den danske

Undervisning med begge Klasser i

Fællesskab 1 Time.

Ovrlr. Dr. Bang læser Fransk med b. 4 Timer.

Adj. Feddersen ved sin Stedtræder

Kand. Lindstrøm Naturhistorie og

Geografi med begge Klasser 7 —

Adj. Ramsgaard Tysk med begge Kl. 9 —

Adj. Møller Regning med begge Kl. . 6 —

Adj. Giersing Dansk med b 3 —

Knst. Lr. Thorsen Dansk med a . . . 5 —

Lærerved Borgerskolen Bigum Religion

med begge Kl. 4 —

Intendant Lillie Historie med begge Kl. 6 —

Kpt. W. eldingh Gymnastik m. begge Kl. 4 —

Overhornblæser Zorn Sang m. begge Kl. 1 —

Oversergent Nielsen Skrivning med

begge Kl. 5 —

og Sergent Sørensen Tegning med

begge Klasser 2 —

tilsammen Lærertimer 57.

Hvorledes Undervisningen har været fordelt mellem Fagene, ses af nedenstaaende Oversigt.

I Tysk er der i 5. Kl. forlangt Undervisning af 6 Disciple, og i 6. Kl. er der en, der har faaet Undervisning deri.

I Skrivning, Frihaandstegning, Sang og Gymna-

	Kathedralskolen.										Forbrdlsksk.		
	6.	5.	4. spr.	3. spr.	3. mth. Rl.	2 b. stud. Rl.	2 a. stud.	1. std.	1. Rlk.	I alt Lærer- timer.	b.	a.	I alt Lærer- timer.
Dansk	1	2	2		3 1	2	2	3	3	19	3	1 5	9
Oldnordisk	1	2	"		"	"	"	"	"	3	"	"	"
Latin		8	"	7	"	7	"	7	"	43	"	"	"
Græsk	6	6	5	5	"	"	"	7	"	22	"	"	"
Tysk	(2	2)	2	"	"	2	2	2	2	16	5	4	9
Fransk	3	3	2		3	3	3	4	4	25	4	"	4
Engelsk	2	2	"	"	4	"	5	"	4	17	"	"	4
Religion	1	1	1	"	2	"	2	2	"	13	2	2	4
Historie	3	3	2		2	3	3	2	2	20	3	3	6
Geografi	"	"	1		1	2	2	2	2	10	2	2	4
Naturhistorie	"	"	2		1	2	2	2	2	11	2	1	3
Mathem. og Regning	"	1	5		4 2	6	6	5	5	34	4	2	6
Naturlære	3	2	"	"	2	"	"	2	2	7	"	"	5
Skrivning	"	"	"	"	1	1	1	2	2	6	3	2	5
Frihaandstegning	"	"	"	"	2	"	2	"	2	5	2	"	2
Sang	"	2	2	"	2	"	2	2	2	4	"	1	1
Gymnastik		5	4		4	4	4	4	4	17	4	"	4
	20.	17.	20.	36.	5. 7. 24. 5. 7.	7. 29. 7. 29. 7.		36.	36.	272.	21.	15. 21.	57.

stik har enten til Dels eller i alle Fagets Timer flere Klasser eller Klasseafdelinger haft Undervisning sammen.

Ved Undervisningen i Gymnastik og Svømning har Kathedralskolens Lærere haft Hjælp af de militære Gymnastiklærere, Sergenterne Honoré og Brüggmann, saa at disse to Mænd hver har haft henholdsvis 17 Timer ugentlig; og ved Øvelserne i Riffelskydning af Sergent Honoré, som i Regnskabsaaret 1883—84 i alt har haft 45 Timer, alle Timer mod en Godtgjørelse af fuld Extratimebetaling. I Forberedelsesskolen har Læreren i de to førstnævnte Fag haft Hjælp af ovennævnte Sergent Honoré.

Under 29. Marts f. A. meldte Viborg Stiftsøvrighed Rektoratet, at Hans Majestæt Kongen efter Indstilling fra Stiftsøvrigheden af 5. s. M. allernaadigst havde udnævnt Rektor H. H. Lefolii til Ridder af Dannebrogordenens tredie Klasse.

IV. Aarets Arbejde.

(Beretningen sluttet d. 17. Maj 1884.)

I Henhold til Loven af 1. April 1881 om Undervisningen i de lærde Skoler i Danmark giver Viborg Kathedralskole for studerende Disciple i de fire nederste Klasser Undervisning i begge Retninger, saa vel den sproglig-historiske som den mathematisk-naturvidenskabelige, men i de to øverste kun i sproglig-historisk Retning. Efter samme Lovs § 3 er Undervisningen beregnet paa, „at et fuldstændigt Skolekursus gennemgaaes i en Alder fra det fyldte 12. Aar til det fyldte 18. Aar. Optagelsen i Skolens nederste Klasse kan dog ske med det fyldte 11. Aar. Ingen kan optages i en højere Alder, end at det fuldstændige Skolekursus kan være tilbagelagt

med det fyldte 20. Aar. Undtagelse fra disse Regler kan Skolens Rektor bevilge“. Og i en under 9. Avg. s. A. fra Ministeriet til Rektoratet udsendt Rundskrivelse hedder det: „Skolernes Rektorer ville selv erkjende Nødvendigheden af at bruge den dem ved Lovens § 3 givne Bemyndigelse til at dispensere fra Aldersbestemmelserne om Disciplenes Optagelse i Skolen med Varsomhed.“ Efter samme Lov § 5 i Forbindelse med Ministeriets Bestemmelse i en under 9. Avg. 1871 udsendt Bekjendtgjørelse om Karaktergivningsn giver den ved Udgangen af 4. Klasse afholdte Aarsprøve, naar den er bestaaet med mindst 33 Points som samlet Talværdi af alle Karakterer, samme Adgang til højere Undervisningsanstalter og Fagprøver som den ved kgl. Anordning af 30. Avgust 1881 indførte almindelige Forberedelsesprøve. Men desuden er der i Henhold til en Bekjendtgjørelse fra Ministeriet af 25. September 1871 ved Skolen ordnet en Realundervisning, der føres igjennem de fire nederste Klasser og ved Udgangen af 4. Klasse afsluttes med den oven nævnte almindelige Forberedelsesprøve, saaledes at de, der bestaa denne efter at have underkastet sig Prøve i de tre levende Sprog, Engelsk, Fransk og Tysk, derved vinde Ret til at indstille sig til Adgangsprøven i Mathematik ved den polytekniske Læreanstalt eller til den ved Landbohøjskolen foreskrevne Prøve for Skovbrugselever; hvorimod de, der ville indstille sig til de ved den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole foreskrevne Prøver for Landinspektørelver, Dyr læger, Landbrugselever og Havebrugselever eller til juridisk Examen for ustuderede, Tandlægeexamen eller farmaceutisk Examen, kun behøve at underkaste sig Prøve i to levende Sprog, nemlig Engelsk og efter eget Valg enten Fransk eller Tysk, medens der dog som Forudsætning for den sidst nævnte af de ovenomtalte Prøver tillige kræves bestaaet en særlig Prøve i Latin, hvortil der, til Indøvelse af Sproglærens Hovedsætninger, særlig for den almindelige regelmæssige Bøjning og til Erhvervelse af det almindeligste Ordforraad, kræves ordentlig læst en lille Læsebog for Begyndere, samt saa meget som svarer til 16 Sider i en Teubnersk Stereotypudgave af en let latinsk Forfatter, saasom Cornelius Nepos, Justinus eller Evtropius; men Disciple, der har

bestaaet 4. Klasses Aarsprøve med Godt i Latin, ere fritagne for denne Prøve.

Til Vejledning ved Forberedelsen til at indtræde i Kathedralskolen aftrykkes her, af den til Gjennemførelse af Loven af 1. April 1871 under 5. August s. A. udkomne Anordning, den 1. Paragraf med de ved Anordningen af 16. Juni 1882 fastslaaede Ændringer og Tillæg:

Forinden nogen kan optages som Discipel i en lærd Skoles 1. (nederste) Klasse, har han at underkaste sig en Prøve, ved hvilken der fordres:

1. i Modersmaalet: dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter, i Forbindelse med Analyse, ved hvilken kræves sikkert Kjendskab til det vigtigste af Gramatiken, især til Ordklasserne, Ordenes Bøjning og den enkelte Sætnings Dele, dels saa vel en skriftlig, med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilletegnesnes Brug nedskreven Gjengivelse af et to Gange forelæst Stykke, som en ikke for let Diktatstil, hvilke to skriftlige Arbejder tillige bedømmes som Prøveskrift;

2. i Tysk: det vigtigste af Formlæren og en mundtlig Oversættelse fra Tysk til Dansk af et Stykke i et læst Pensum, der mindst maa udgjøre 100 almindelige Oktavsider;

3. i Fransk: det vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider af en Læsebog;

4. i Geografi: en Oversigt over hele Geografien efter en kortere Lærebog;

5. i Historie: Oversigt over Danmarks Historie i samme Udstrækning, som opgives til 4. Klasses Hovedexamen;

6. i Religion: Bibelhistorien i kort Begreb og Hovedstykkerne af Luthers lille Katekismus;

7. i Naturhistorie: Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Lærebog;

8. i Regning: Færdighed i praktisk Regning saa vidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kunne udføres sikkert og bringes i Anvendelse paa simple praktiske Op-gaver, som dem der pleje at henføres under Regula de Tri.

Ved Optagelsesprøven til Forberedelsesskolens (nederste) Klasse a, hvorved Disciplene i Reglen maa have fyldt deres 10. Aar, kræves:

1. i Dansk: Sikkerhed i Oplæsning samt en Diktatstil uden væsentlige Fejl i Bogstavering;
 2. i Historie: Danmarks Historie til 1523 i en Udførelighed svarende til Klaussens lille Lærebog;
 3. i Geografi: et Skelet efter Erslev Nr. 5 og
 4. i Regning: de fire Regningsarter i benævnte og ubenævnte Tal.
-

I de brugte Lære- og Læsebøger er der ikke sket nogen Forandring, undtagen at Ministeriet under 31. Maj f. A. meddelte Rektoratet, at det paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling havde behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at opprober den, paa Foranstaltning af Gymnastikinspektøren, af Chefen for Hærens Gymnastikskole, Kaptajn af Fodfolket J. Amsinck, udarbejdede Lærebog i Gymnastik til Brug ved den gymnastiske Undervisning i de lærde Skoler og i Real-, Borger- og Almueskolerne samt paa Skolelærerseminarierne.

Dansk. Forbrdlskl. a. (kst. Lr. Thorsen, 5 Tmr., desuden Rektor Lefolii 1 Tm. sammen med b). Pio og Wimmers Læsebog for de lavere Klasser er benyttet til Oplæsning (Korlæsning) og Analyse. Hver Uge en Diktatstil og en Gjenfortællingsstil, hidtil i alt 58. Rektor Lefolii har benyttet sin Time til Udenadslæren af danske Vers efter Lefoliis fortællende Digte for yngre Børn, hver Uge omtr. 20 Linier, hidtil i alt 10 forskellige Digte, samt til Eftersyn af Ordenen i Klassens skriftlige Arbejder. — Forbrdlskl. b. (Adj. Giersing, 3 Tmr., desuden Rkt. Lefolii 1 Tm. sammen med a). Pio og Wimmers Læsebog for de lavere Kl. er benyttet til Oplæsning og Analyse. Ugentlig en Diktatstil og en Gjenfortællingsstil, hidtil i alt 57. Det vigtigste af den danske Sproglære er meddelt. Rkt. Lefolii har benyttet sin Time ligesom med a. —

1. Realkl. (kst. Lærer Thorsen, 3 Tmr.) Til Oplæsning med hyppig Gjenfortælling og Analyse er brugt Lefoliis „Fortællinger og Sagaer“, 2. Sml. Nogle Digte er lærte efter Lefoliis „Fortællende Digte for yngre Børn“, hidtil i alt 7. De samme Fortællinger ere meddelte til Gjenfortælling som i 1. stud. Kl., hidtil i alt 29 Stile. — 1. stud. Kl. (Rkt. Lefolii, 3 Tmr.) Til Oplæsning og Analyse er brugt Lefoliis „Fortællinger og Sagaer“, 2. Sml. Efter sammes „Fortællende Digte for yngre Børn“ er der læst Digte udenad, hidtil i alt 13. Mundtlig Fremsigelse af Stykker i ubunden Stil har Disciplene mod Slutningen af Aaret haft Øvelse i, idet de af og til har fortalt enkelte Stykker af Lefoliis „Fra Gudelivet og Gudetroen i Nordens Hedenold.“ Paa Grundlag af sammes „Kortfattet Sproglære“, 2. Udg., er enkelte af de vigtigste Stykker af Sproglæren dels blevet gennemgaaede mundtlig, dels blevet indøvede ved Analyse, men der er kun blevet lidt Tid tilovers til disse Øvelser. Hver Uge er der skrevet 1 Stil, altid hjemme og altid Gjenfortælling efter i Begyndelsen kortere, siden længere (indtil et Par trykte Sider i smaat Oktav), saa godt som rent fortællende Stykker, imod Enden af Aaret med Indblanding af enkelte korte og klare Skildringer, forud meddelte paa Skolen, i Begyndelsen som oftest to Gange, tilsidst næsten altid kun en Gang, hidtil i alt 30 Stile. — 2. Kl. a og b (Timelr., filol. Kand. Olsen, hver Kl. 2 Tmr.) Hver Uge er der skrevet 1 Stil, hidtil i alt 29, altid hjemme og som oftest Gjenfortælling af et paa Skolen meddelt Indhold, undertiden Gjengivelse af et Disciplene fra Undervisningen bekjendt historisk Stof. Efter Lefoliis „Fortællende Digte for ældre

Børn“ har Klassen lært nogle Digte udenad, hidtil i alt 9. Til Oplæsning er anvendt Dele af St. St. Blichers og Ingemanns Værker, samt Tregders græske Mythologi, der (med Forevisning af Billeder) er gennemgaaet for Disciplene. — 3. Kl. (Rkt. Lefolii, 3 Tmr., desuden kst. Lr. Thorsen 1 Tm. med Realisterne og de stud. af math.-naturv. Rtnng.) Med Forbigaaelse af hver 4. Uge er der skrevet 1 Stil hver Uge, hidtil i alt 26, dels Gjenfortælling af større historiske Stykker, dels Gjengivelse enten af Fortællingen i et forelæst fortællende Digt eller af meddelte udførligere Skildringer eller Beskrivelser, dels Fremstillinger, hentede fra, hvad der er læst i andre Skolefag, eller fra Disciplenes egen Erfaringskreds, dels selvstændige Skildringer af Gjenstande eller Forhold fra Hverdagslivet, kun ganske sjældent selvstændig Udvikling af et let Ordsprog eller lignende Emne. Af Lefoliis „Fortællende Digte for ældre Børn“ er der læst Digte udenad, hidtil i alt 13. Af sammes „Fra Gudelivet og Gudetroen i Nordens Hedenold“ er udvalgte Stykker oplæste af Klassen, og Indholdet derefter for en Del brugt som Emne for mundtlig Udvikling af Læreren. Ellers er læst en Del af Lefoliis Gjenfortælling af Hravinkel Freysgodes Saga. I en særlig ugentlig Time med Realafdelingen er blandt andet læst Øhlenschlägers Sct. Hansaften-Spil samt Aly og Gulhyndy, Dele af Homers Odysse i Wilsters Oversættelse og af Holbergs Peder Paars. Af og til Analyse. Mod Slutningen af Aaret agtes læst noget Svensk. — 4. Kl. (Kst. Lr. Thorsen, 3 Tmr.) Foruden en Del Levnedbeskrivelser af forskellige Digtere, læste i Udtog, ere følgende Digterværker gennemgaaede: Holbergs Jacob v. Thyboe

og Den Stundesløse, Evalds Fiskerne, Wessels Kjærlighed uden Strømper, forskjellige mindre Digte af Baggesen, Øhlenschlægers Sct. Hansaften-Spil, Hakon Jarl og Hroars Saga. To Stile hver Maaned, hidtil i alt 15. — 5. og 6. Kl. (Rkt. Lefolii, 2 Tmr., desuden 1 Time særskilt med 6. Kl.) Hver anden Uge er der skrevet 1 Stil, hidtil i alt 16, af almindelig udviklende eller skildrende Indhold over Emner hentede fra andre Skolefag eller fra de almindelige Livsforhold i den udvortes eller sjælelige Verden. I en af Skoleaarets første Timer meddeltes samtlige Opgaver for alle Aarets Stile, og Disciplene bleve opfordrede til ud af de meddelte Opgaver at udsøge sig hver sin, som han vilde behandle i en udførligere Afhandling med Benyttelse af overkommelige Hjælpemidler; 4 af de 22 Disciple i begge Klasser fulgte denne Opfordring og fik saa vidt mulig Hjælpemidler anviste og udlaante af Skolens og Rektor Lefoliis Bogsamlinger, og af de Opgaver, der saaledes var valgte som Emner for „Afhandling“, sattes ingen til Aflevering før efter Nyaar. Litteraturhistorien har i Aar omfattet Tiden indtil Holbergs Tidsalder medregnet og er læst efter Winkel-Horns Bog; til yderligere Oplysning derved er benyttet og til Dels oplæst Svend Grundtvigs Foredrag over den oldnordiske heroiske Digtning, A. D. Jørgensens Afhandling om Saxe Absalons Klerk, af Troels Lunds Skizzer S. 205 fl., Hostrups Foredrag om Holberg, H. Nutzhorns Foredrag om Holberg og hans Tid i Højskolebladet 1880 N. 39—40 og Brudstykker af C. V. Smiths Bog om Holberg som Skuespildigter. Foruden større og mindre Stykker af Edda, Kongespejlet og Kædmon samt enkelte Digte af andre

omhandlede Forfattere er læst Holbergs Jacob von Thybo og Hexeri eller Blind Allarm. — Med 6. Kl. er læst Øhlenschlägers Hakon Jarl tilligemed Forfatterens Udtalelser derom i hans Erindringer og i Fortalen til hans Nordiske Digte. Som særligt Afsnit af Litteraturhistorien er Kæmpeviserne behandlet; til Oplysning er oplæst H. Nutzhorns Afhandling i Nordisk Maanedsskrift 1882 og 83, A. D. Jørgensens „Middelalderens Folkeviser om historiske Personer“ samt andre hidhørende Afhandlinger af samme Forfatter, flere Viser efter Svend Grundtvigs store Værk med tilhørende Indledninger og efter sammes Udvalg 1882. Mod Slutningen af Aaret agtes med 5. Kl. læst noget Svensk.

Oldnordisk. 5. Kl. (Adj. Gielsing, 2 Tmr.) Wimmers Læsebog S. 1—14, 26—36, 41—53, 63—73, 114—118. Wimmers Formlære. — 6. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang, 1 Tm.) Gunnlaugs saga ormstungu efter Wimmers Læsebog (Versene ere oversprungne undtagen S. 84 og S. 87 nederst samt S. 88). Hoff og Hoffory: Udvalgte Stykker af Njavla. Det vigtigste af Wimmers Formlære.

Latin. 1. stud. Kl. (kst. Lr. Thorsen, 6 Tmr.) Mikkelsens Læsebog. Bøjningslæren efter Madvig. Læsebogens syntaktiske Regler ere læste. De danske Stykker ere benyttede til Stil. Mod Slutningen af Aaret er Formlæren indøvet ved lette dikterede Exempler til Oversættelse paa Latin. — 2. Kl. a (Timelr., filol. Kand. J. E. Olsen, 7 Tmr.) Cæsars Bell. Gall. 3. Bog og de 16 første Kapitler af 4. Bog. Bøjningslæren gjenlæst og Ordføjningslærens 1. Afsnit læst og gjenlæst efter Madvig. Iversens Stiløvelser er benyttet til mundtlig og skriftlig Stil.

Hver Uge 2 Stile, 1 hjemme og 1 paa Skolen, hidtil i alt 61. De rettede Stile ere lærte som mundtlig Stil. — 2. Kl. b (kst. Lr. Thorsen, 7 Tmr.) Cæsars Gallerkrig, 2. og 3. Bog. Ordføjningslærens 1. Afsnit er lært samt Bøjningslæren repeteret. 2 Stile ugentlig, afvekslende hjemme og paa Skolen, hidtil i alt 53 Stile. — 3. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang, 7 Tmr.) Cæsar de bello Gallico I. Ciceros 1. Tale mod Katilina. Ovids Metamorfofer efter Blochs Udvalg: Evropa, Kadmus. De 7 af Kl.'s Dspl., som ikke deltog i Konfirmationsforberedelsen i Vinterhalvaaret, have desuden læst Cæsar de bello Gallico II og III, 1—13. Det vigtigste af Madvigs Sproglære. Hver Uge er der i Reglen skrevet 2 Stile hjemme og 1 paa Skolen efter Iversens Stiløvelser, hidtil i alt 80. — 4. Kl. Adj. Ramsgaard, 8 Tmr.) Ciceros Tale om Pompejuses Beskikkelse til Hærfører og 1. og 2. Tale mod Katilina, Livius' 1. Bog og af Ovids Forvandlinger efter Blochs Udvalg: Verdensaldrene, Deukalion, Battus, Europa, Kadmus, Kadmus' Forvandling, Pyramus og Thisbe og Toget til Troja. Af Madvigs Sproglære er det vigtigste gennemgaaet. Der er skrevet 124 Stile, dels hjemme, dels paa Skolen. — 5. og 6. Kl. (Rkt. Lefolii, 8 Tmr.) Skriftlig er der hver Uge efter Henrichsens Opgaver udført en Oversættelse fra Latin, hidtil i alt 32. Efter Forberedelse hjemme har begge Klasser læst af Vergils Æneide 2. Bog, af Livius 5. Bog, af Tacituses Annaler 1. Bog, af Horatses Ode 3. og 4. Bog samt Ciceros Tale for Dejotarus, uden Forberedelse er læst (med 5. Kl. paa én Gang med hele Klassen, med 6. med én Discipel ad Gangen) Sallusts Katilina, Seneka de providentia og Tacituses Germania; med

5. Kl. ventes endnu læst Ciceros Tale for Milo. Sproglæren er bleven behandlet mundtlig, efter som der har været Anledning dertil ved Læsningen eller ved Gjennemgangen af de skrevne Oversættelser.

Græsk. 3. Kl. (Adj. Gielsing, 5 Tmr.) Bergs Forskole. Bergs gr. Læsebog, 2. Afdl. 1. Hefte: af Fablerne 1—20, af Mytherne 1—7, 9—10. Bergs Formlære. — 4. Kl. (kst. Lærer Thorsen, 5 Tmr.) Af Schenkl's Udvalg af Xenofon (Udg. 1882) er læst S. 112—149 (Anabasis). Homers Odysse, 1. Bog. Formlæren efter Berg. — 5. Kl. (kst. Lr. Thorsen 6 Tmr.) Schenkl's Udvalg af Xenofon S. 191—221 (Memorabilia). Homers Odysse, 4., 5. og 6. Bog. Herodot 8. Bog. Bergs Formlære. — 6. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang, 6 Tmr.) Homers Odysse, 5., 13., 14. og 15. Bog. Herodots 9. Bog, Isokrates's Areopagitikos. Lukians Philopseudes og af Gudesamtalerne 2., 5. og 7. Tregders Litteraturhistorie. Bergs Formlære og Christensens Antikviteter ere gjenlæste. Til Afgangsprøven opgives endvidere og er gjenlæst i Aar: Homers Odysse 2., 3. og 4. Bog, Platons Apologi, Xenofons Memorabilia I, 1, 1—20; 2, 1—18; 49—55; 62—64; 4; II, 1, 21—34; 3; III, 5.

Tysk. (Adj. Ramsgaard, Forbrdlskl. a 4, b 5 hver af de andre Kl. 2 Tmr.) Forbrdlskl. a. Kapers Læsebog for de første Begyndere, S. 1—48. Det allernødvendigste af Bøjningslæren efter Kaper. — Forbrdlskl. b. Samme Bog S. 1—102 med Undtagelse af Stykke 39 paa S. 72. Bøjningslæren efter Kaper. — 1. stud. Kl. Kapers Læsebog for Mellemklasserne S. 1—69. Uden Forberedelse er læst af Hebels Schatzkästlein des rheinländischen Haus-

freundes 90 Sider. Bøjningslæren efter Kaper. — 1. Realkl. Samme Bog S. 1—90. Bøjningslæren efter Kaper. Uden Forberedelse er læst af Hebels Schatzkästlein 65 Sider. — 2. Kl. a. Samme Bog S. 86—146. Bøjningslæren efter Kaper. Uden Forberedelse 59 Sider af Hebels Schatzkästlein og 120 Sider af Hauffs Märchen. — 2. Kl. b. Samme Bog S. 56—135. Bøjningslæren efter Kaper. Uden Forberedelse 135 Sider af Hauffs Märchen. — 3. Kl. Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Kl. S. 246—308 og S. 347—406. Sproglæren efter Kaper. Uden Forberedelse 214 Sider af Hauffs Märchen. — 4. Kl. Samme Bog S. 312 og ud samt S. 99 til Enden. Sproglæren efter Kaper. Uden Forberedelse er læst Chamissos Peter Schlemihl og Levin Schückings Die drei Freier, dels med, dels uden Forberedelse Schillers Maria Stuart og Hauffs Lichtenstein til S. 160. — 5. Kl. (7 Dspl.) Dels med, dels uden Forberedelse er læst Goethes Egmont, Schillers Wilhelm Tell, Gaudys Aus dem Tagebuche eines wandernden Schneidergesellen, Paul Heyses Zwei Gefangene, Levin Schückings Die drei Freier og Beers Struensee. Sproglæren efter Kaper. — 6. Kl. (1 Dspl.) Dels med, dels uden Forberedelse er læst Goethes Torquato Tasso, Schillers Wilhelm Tell, Gaudys Aus dem Tagebuche eines wandernden Schneidergesellen, Paul Heyses Zwei Gefangene, Levin Schückings Die drei Freier, Th. Mommsens römische Geschichte II S. 66—186 og nogle spredte Digte. Sproglæren efter Kaper.

Fransk. Forbrdlskl. b (Ovrlr. Dr. Bang, 4 Tmr.) Pios Lærebog i Fransk for Begyndere, de franske Stykker S. 6—65. Den regelmæssige Form-

lære efter samme Bog. — 1. Realkl. (Ovrlr. Bahnson, 4 Tmr.) Af Pios Læsebog for Mellemklasserne er læst forfra til S. 47. Det vigtigste af Formlæren efter Pios Gram. — 1. stud. Kl. (Ovrlr. Bahnson, 4 Tmr.) Af samme Læsebog forfra til S. 74. Pios Gram., det vigtigste af Formlæren. — 2. Kl. a (Ovrlr. Dr. Bang, 3 Tmr.) Pios Læsebog S. 74—135. Pios Formlære. Michelsens Stiløvelser, 1. Afsnit S. 1—27 er gennemgaaet dels mundtlig, dels ved Stil 1 Gang ugentlig, hidtil i alt 26. — 2. Kl. b (Ovrlr. Dr. Bang, 3 Tmr.) Som 2. Kl. a undtagen at den i Læsebogen har læst S. 74—106 og 110—141. — 3. Kl. (Ovrlr. Bahnson, 3 Tmr.) Af samme Læsebog S. 143 til Enden, af Borrings *Études littéraires* S. 4—49. 1 Stil ugentlig, ialt 34. Formlæren er repeteret efter Pios Gram. — 4. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang, 2 Tmr.) Borrings *Études littéraires* S. 1—4, 13—23, 122—150, 174—179, 184—194. X. de Maistre: *La jeune Sibérienne* (herausgeg. von F. d'Hargues) S. 1—66. Uden Forberedelse Resten af sidstnævnte Bog. Af Pios Sproglære Formlæren og Ordføjningslæren § 1—4. Stil 1 Gang ugentlig, hidtil i alt 30. — 5. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang, 3 Tmr.) Borrings *Études littéraires* S. 65—86, 150—174 og 245—95. Guizot: *Récits historiques tirés de l'histoire de France in Auszügen von Bandow*, 2. Del. Som Hjemmelæsning Souvestre: *Sous la tonnelle* (Auswahl von P. Huot). Pios Sproglære. Pios Samling af alm. franske Ord til Udenadslæren. 2 Stile ugentlig, først efter Borrings, siden efter Geddes Stiløvelser, hidtil ialt 51. — 6. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang, 3 Tmr.) Cherbuliez: *L'idée de Jean Téterol*, sidste Halvdel. Merimée *Colomba*. Borrings *Études littéraires* S. 270—355, 372—85. Som Hjemme-

læsning Merimée: *La Vénus d'Ille* og *Les âmes du purgatoire*. Pios Sproglære og Ordfortegnelse.* 2 Stile ugentlig efter Geddes Stiløvelser, hidtil i alt 58.

Engelsk. (Adj. Giersing.) 1. Rlkl. (4 Tmr.) Løkkes engelske Læsebog for Begyndere S. 1—67. De forekommende uregelm. Verber ere lærte. — 2. Kl. (5 Tmr.) Løkkes engelske Læsebog for Beg. S. 72—126 og Marryat: *The Settlers in Canada* S. 1—103. Rosings Formlære. — 3. Kl. (4 Tmr.) *The illustrated London Reading Book* S. 1—75; Boysen: *Engelske Digte* S. 1—59. En Version hver eller hveranden Uge, hidtil i alt 22. I Hjemmelæsning Marryat's *The Mission* S. 1—286. Cursorisk Læsning Marryat's *The Children of the New Forest* S. 1—55. Rosings Formlære. — 5. Kl., 6 Dspl. (2 Tmr.) Løkkes engelske Læsebog for Mellemkl. S. 8—23; 40—49; 88—118; 124—47; 156—198. I Maanedslæsning Marryat's *The Mission* S. 1—65. Rosings Formlære. — 6. Kl., 9 Dspl. (2 Tmr.) Løkkes engelske Læseb. for Mellemkl. S. 8—23, 44—56, 80—120, 124—47, 156—213, 233—37. I Maanedslæsning Dickens: *A child's history of England* I, S. 67—269; II S. 1—45. Cursorisk Læsning i Aarets sidste Maaneder. Rosings Formlære.

Religion. (Forbrdlsskl. Lærer Bigum, Kathedralsk. Ovrldr. Bahnson). Forbrdlskl. a (2 Tmr.) Balslevs Bibelhistorie, det gamle Testamente; Salmer. — Forbrdlskl. b. (2 Tmr.) Balslevs Bibelhistorie og Katekismus indtil „Troen“; Salmer. — 1. Rlkl. og 1. stud. Kl. (hver Kl. 2 Tmr.) Balslevs Katek. fra „Troen“ til 3. Trosartikel. Assenses Bibelhistorie forfra til 6. Afsnit. — 2. Kl. a og b (hver Kl. 2 Tmr.) Balslevs Katek. fra 3. Tros-

artikel til Enden. Assenses Bibelhist. fra 6. Afsnit indtil S. 119. — 3. Kl. (2 Tmr.) Det meste af Balslevs Katek. er repeteret. Assenses Bibelhist. fra Side 129 til Enden. Af det nye Testamente er med disse 3 Klasser læst forskellige Stykker. — 4. Kl. (1 Tm.) De første 16 Kap. af Matthæus Evangeliet. Reformationens Historie til 1530 og Reformationens Indførelse i Danmark er fortalt. — 5. Kl. (1 Tm.) Fortolkning af Johannes Evangeliet, Kap. 1—12. Pavedømmets Udviklingshistorie og den katholske Kirkes Hovedlærdomme i deres Forskjel fra den evangeliske Kirkes. Reformationens Historie til 1530. — 6. Kl. (1 Tm.) Fortolkning af Joh. Evang. Kap. 12—18. Efter en Fremstilling af den hedenske og jødiske Verdens Tilstand ved Kristi Fremtræden er Kirkens Historie i de tre første Aarhundreder fortalt. Den moderne Vantro er fremstillet og imødegaaet.

Historie. (Forbrdlskl. Reserveintendant Lillie, Kathedralsk. Timel. filol. Kand. Olsen, Frbrdlskl. a og b, 2. a og b, 5. og 6. Kl. hver 3 Tmr., hver af de andre Kl. 2 Tmr.) Forbrdlskl. a. Efter Klaussens større Danmarkshistorie til 1588. — Forbrdlskl. b. Efter samme Bog til Slutningen, og det tidligere gjenlæst. — 1. Rlkl. og stud. Kl. Oldtiden efter Blochs Lærebog for Realskoler. — 2. Kl. a og b. Efter samme Bog de tre nordiske Riger fra c. 1060 til 1523 og Middelalderen, samt efter samme Bogs 2. Del den nyere Tid til 1660. — 3. Kl. Efter samme Bogs 2. Del den nyere Tid forfra til Februarrevolutionen. — 4. Kl. Gjenlæst Middelalderen, den nyere og nyeste Tid (med Forbigaaelse af Nordens Historie) efter samme Bøger,

samt paabegyndt Oldtiden (til Perserkrigene) efter Thrige. — 5. Kl. Nordens Historie og den første Halvdel af Oldtidens Historie efter Thriges Lærebøger. — 6. Kl. Det hele Pensum gjenlæst efter de samme Lærebøger af Bloch og Thrige.

Geografi. (Adj. Feddersen, fra 29. Oktober som Stedtræder for denne Kand. Karl Lindstrøm, 3. og 4. Kl. hver 1 Tm., ellers hver vedkommende Kl. 2 Tmr.) Frbrdlskl. a. Erslevs Geografi N. 4. Forfra Evropa til Frankrig og fra Afrika Bogen ud. — Frbrdlskl. b. Samme Bog fuldstændig læst og gjenlæst. — 1. Rlkl. og stud. Kl. Erslevs Geografi Nr. 2. Af Topografien er læst fra Danmark til Frankrig (i politisk Henseende). — 2. Kl. a og b. Samme Bog. Fra Frankrig til Afrika. — 3. Kl. Samme Bog. Asien, Afrika, Amerika og Avstralien samt gjenlæst de tre nordiske Riger. — 4. Kl. Samme Bog gjenlæst. Forskjellige topografiske og ethnografiske Forhold ere gennemgaaede ved mundtligt Foredrag og Anskuelse.

Naturhistorie. (Adj. Feddersen, fra 29. Oktbr. som Stedtræder for denne Kand. Karl Lindstrøm, Frbrdlskl. a og 3. Kl. hver 1 Tm., ellers hver vedkommende Kl. 2 Tmr.) Frbrdlskl. a. Feddersens „100 Dyr“: Pattedyr og Fugle. — Frbrdlskl. b. Sammes „Naturens Bog“: Pattedyr og Fugle. — 1. Rlkl. og stud. Kl. Sammes „Dyrerigets Naturhistorie“: Krybdyr, Padder, Fiske og Leddyr. — 2. Kl. a og b. Samme Bog: Bløddyrene. Erslevs Botanik forfra til de blomsterløse Planter. — 3. Kl. Samme Bøger. Zoologi: Bløddyrene; Botanik: de blomsterløse Planter og den alm. Del. — 4. Kl. Samme Bøger helt gjenlæste. Med 3. og 4. Kl. er der foretaget botaniske Ekursioner.

Regning og Mathematik. Frbrdlskl. a (Adj. Møller, 6 Tmr., hvoraf 4 samtidig med b). Regning med hele Tal efter Meiers Regnebog I. — Frbrdlskl. b (Adj. Møller, 4 Tmr. samtidig med a.) Brøkgregning efter Meiers Regnebog II til Decimalbrøk. — 1. Rlkl. (Adj. Petersen, 5 Tmr.) Steens Arithmetik S. 1—42. Sammes matematiske Opgaver Nr. 1—106. Møller, Læren om Rumstørrelser I. Meiers Regnebog II. — 1. stud. Kl. (Adj. Petersen, 5 Tmr.) Steens Arithmetik S. 1—45. Sammes matematiske Opgaver Nr. 1—135. Møller, Læren om Rumstørrelser I. Meiers Regnebog II. — 2. Kl. a og b (Adj. Møller, hver Kl. 6 Tmr.) Steens Arithmetik S. 17—44 og tilsvarende Opgaver af Steens matematiske Opgaver undtagen „Blandede Opgaver“. Steens Algebra S. 1—15. Petersens Geometri S. 3—49. Brøk, Decimalbrøk og Proportioner (omvendt og sammensat Forhold, Delingsregning, Procentregning). — 3. Kl. (Adj. Petersen, 4 Tmr., Rlafdl. desuden 2 Tmr.) Steens Algebra fra S. 39 og ud, undtagen § 58—§ 62. Jul. Petersens Geometri fra Side 44 og ud. Hjemmeopgaver 1 Gang om Ugen; Rlafdl. har i dens særlige Timer haft Øvelser i Regning og geometrisk Tegning. — 4. Kl. (Adj. Møller, 5 Tmr.) Steens Algebra S. 91 til Enden. Gjenlæst enkelte Afsnit af Steens Arithmetik, dernæst Steens Algebra og Petersens Geometri.

Naturlære. 3. Kl. Rlafdl. (Adj. Møller, 2 Tmr.) Lorenzes kortfattede Naturlære S. 1—32 og S. 74 til Enden. — 5. Kl. (Adj. Petersen, 3 Tmr.) Schmidts Naturlære forfra til Bevægelseslære; 1 Time om Ugen i det sidste Halvaar anvendt til matematiske Øvelser. — 6. Kl. (Adj. Petersen, 3 Tmr.) Schmidts

Naturlære, Bevægelseslære; gjenlæst hele Bogen. Jørgensens Astronomi.

Tegning. Frbrdlskl. a og b (Serg. Sørensen, 2 Tmr.) Petersen og Janniches Tegnebøger: a I og II, b III og IV. — Kthdrlsk. (Adj. Møller, 1., 2. og 3. Kl.'s Rlafdl., hver 2 Tmr.) Konturtegning efter Hetsches og Petersens Fortegninger. 1 Discipel i 3. Kl. har tegnet efter Klodser.

Skrivning. Frbrdlskl. a og b (Oversergent P. Nielsen, 3 Tmr, a desuden 2 Tmr. særskilt). Efter Forskrift dels enkelte Bogstaver, dels Sammenskrift, saaledes at i Reglen alle Disciple i hver Klasse har fulgts ad; af og til er Taktskrivning bleven anvendt; mod Slutningen af Skoleaaret har en Del Disciple i b skrevet af efter en trykt Bog. — 1.—4. Kl. (Adj. Møller, 1. Kl. 2 Tmr., 2. Kl. a og b hver 1 Tm., og 3. Kl.'s Realafdeling 1 Tm.) Saa snart en Discipel har tilegnet sig en nogenlunde sikker og ordentlig Haandskrift, bruger han ikke mere Forskrift, men skriver af efter en dansk Bog; der indøves og kræves da blot en tydelig og ordentlig Haandskrift, men Disciplene holdes ikke til at udføre hvert enkelt Bogstav i en eneste for alle gyldig Form; dog tager Skolen selvfølgelig ikke imod enhver som helst Form af Bogstaverne.

Sang. (Kantor Mess, siden Overhornbl. Zorn) Forberedelsesskolens (nu i Tallet) 28 Dscpl. har altid alle været med i den ene Time egentlig, hvori Undervisningen er bleven given, og er blevet øvede i enstemmig Sang af Skolens Morgensange; fædrelandske og Folkесange; 11 af de 28 savne efter Lærerens Skjøn alligevel Forudsætningen for virkelig at kunne komme til at synge. I Kathedralskolen

er af samme Grund 49 Disciple udelukkede fra Undervisningen, og hos 6 andre er Stemmen i Overgang. Der er Undervisningen bleven given i 4 Timer ugentlig, og Disciplene har været fordelte klassevis, saa at 6., 5. og 4. Kl. (23 Disciple), 3. og 2. Kl. (25 Dspl.) og 1. Kl. (16 Dspl.) har haft, hver Afdeling 1 Time; den 4. Time er bleven brugt til Sammensang, som i Aar er bleven udført trestemmig (Sopran, Alt og Bas). Ved Øvelserne er foruden Skolens Morgensange blevet brugt et Udvalg af Melodier hentede fra Sannes og Mortensens Samlinger. Ved enstemmig Sang af Folke- og Fædrelandssange er Bågø og Nørregaards Sangbog bleven brugt.

Gymnastik. Frbrdlskl. a og b (4 Tmr. ugentlig under Kapt. af Fodfolket Weldingh med Bistand af Gymnastiklr. i Hæren, Sergent Honoré). Af Skolens 28 Disciple er 1 af Helbredshensyn udelukket fra Øvelserne; disse bestaa for de øvrige Vedkommende væsentlig i „forberedende Øvelser“, Gang, Løb, Spring og Klavring. — Kathedral-skolen. Af Skolens 119 Disciple er til Stadighed 8 udelukkede af Helbredshensyn; de øvrige 111 er ved Øvelserne delte i 4 Hold, nemlig 1. Kl. med 31 Dspl. under Kapt. af Fodf. Weldingh, 2. Kl. med 32 Dspl., 3. og 4. Kl. med 29 Displ. og 5. og 6. Kl. med 19 Dspl. under Adj. Petersen, begge med Bistand af 2 Gymnastiklærere fra Hæren, Sergenterne Honoré og Brüggmann; hvert Hold har paa Ugens almindelige Skoledage haft 4 Timer ugentlig; desuden havde Rektoratet efter Forslag af vedkommende Lærer indstillet og Ministeriet ved Skriv. af 14. Juni f. A. bifaldet, at der til det ældste Hold, med samme Lærerstyrke som ved de øvrige Timer i Kathedral-

skolen, maatte udenfor den alm. Skoletid henlægges en 5. Time, som vilde være at benytte til Huggeøvelser; denne Time blev henlagt til Søndag Morgen, saaledes at Deltagelsen i den blev gjort til en frivillig Sag for de 22 Disciple, der sad i begge Klasser tilsammen; og med Undtagelse af 2 have de alle, skjønt for nogles Vedkommende med større eller mindre Udholdenhed, benyttet sig af den saaledes givne Lejlighed til udvidet Øvelse og forøget Udvikling af de legemlige Kræfter. Undervisningen er bleven afbrudt ved Svømmeøvelserne, men, siden Ministeriet, efter en fra Rektoratet under 5. April f. A. indsendt Forespørgsel, ved Skrivelse af 28. s. M. meddelte, at den i Ministeriets Cirkulære af 16. November 1861 indeholdte Bestemmelse om, at den egentlige Gymnastikundervisning for 7., nu 5. og 6. Klasses Vedkommende bortfaldt, saa snart Øvelse i Riffelskydning blev indført i de lærde Skoler, maatte betragtes som bortfalden ved Cirkulære af 21. December 1882, ikke som tidligere ved Skydeøvelserne og i den sidste Vinter heller ikke som Følge af Kulde. Den er i Henhold til Ministeriets Cirkulære af 31. Maj f. A. bleven ledet efter den „af Hans Majestæt Kongen til Brug ved den gymnastiske Undervisning i de lærde Skoler og i Real-, Borger- og Almueskolerne samt paa Skolelærerseminarierne. allernaadigst approberede, paa Foranstaltning af Gymnastikinspektøren, af Chefen for Hærens Gymnastikskole, Kaptejn af Fodfolket J. Am-sinck udarbejdede Lærebog i Gymnastik.“ Som Følge deraf er Exercits udgaaet, og efter Skrivelse fra Ministeriet af 28. Juli f. A. er de i sin Tid fra Tøjhuset til Skolen udlaante 24 Exercegeværer

blevet tilbagesendte. Ellers har Undervisningen foruden de almindelige Øvelser ogsaa benyttet Barren og Trapetset. Deres Fordeling paa de fire ugentlige Timer saavel for Forberedelses- som for Kathedral-skolens Vedkommende kan ses af nedenstaaende Oversigt.

I Forberedelsesskolen og 1. Kl. øves efter Tid og Lejlighed af og til lidt Marche, i Regelen ved Udrykning til Pladsen ved Borgvold. Forberedelsesskolen har et Par Gange om Ugen haft omtrent et Kvarters Smidighedsøvelser; men da Aldersforskjellen er temmelig stor, og der kun haves 1 Assistent, har disse i Regelen indskrænket sig til Rygbøjning staaende og paa Knæ. I 1. Kl. er der af og til blevet foretaget Voltigerøvelser med staaende Spring og som særlig Opmuntring de første Spring med Tilløb. For de øvrige Klassers Vedkommende vil det af den nedenfor givne Oversigt kunne ses, at der alle Vegne kunde behøves mere Tid; 2. Kl. maa undvære Voltigering, 3. og 4. Kl. Forberedelse til Hugning, 4. Kl. desuden Smidighedsøvelser, og i 5. og 6. Kl. strækker Tiden ikke til, til at begge Hold kan faa Springning og Smidighedsøvelser samt Trapets, hvorfor Disciplene i saa Henseende have frit Valg; endelig er det uheldigt, at de kun hver 14. Dag kan faa Øvelser paa Barren og kun én Gang om Ugen regelmæssig Voltigering. I Vinterens Løb har der ikke været Lejlighed til at øve Skøjteløbning.

Svømning. Undervisningen begyndte ifjor Sommer for begge Skolers Vedkommende i den første Uge af Juni Maaned og foretoges under Ledelse af de samme Lærere med samme Bistand som ved Gymnastikundervisningen, intil Aarsprøven gjorde det umuligt

	1. ugentlig Time.	2. ugentlig Time.	3. ugentlig Time.	4. ugentlig Time.
Forbrdlskl. a og b.	Forberedende Øvlr. Gang og Løb. Klavring. Højdespring.	Forberedende Øvlr. Skraastang. Længdespring.	Forberedende Øvlr. Gang og Løb. Klavring. Højdespring.	Forberedende Øvlr. Skraastang. Længdespring.
1 Kl.	Forberedende Øvlr. Gang og Løb. 1. Hold: Smidghdsøv. Trapets. 2. Hold: Klavring. Højdespring.	Forberedende Øvlr. 1. Hold: Klavring. Højdespring. 2. Hold: Smidghdsøv. Trapets.	Forberedende Øvlr. Gang og Løb. 1. Hold: Smidghdsøv. Trapets. 2. Hold: Skraastang. Længdespring.	Forberedende Øvlr. 1. Hold: Skraastang. Længdespring. 2. Hold: Smidghdsøv. Trapets.
2. Kl. a og b.	Forberedende Øvlr. Gang og Løb. a: Klavring. Smidighedsøvelser. b: Haandvægte. Højdespring.	Forberedende Øvlr. Gang og Løb. a: Haandvægte. Højdespring. b: Klavring og Smidighedsøvelser.	Forberedende Øvlr. a: Trapets. b: Skraastang. Længdespring.	Forberedende Øvlr. a: Skraastang. Længdespring. b: Trapets.
3. og 4. Kl.	Forberedende Øvlr. Gang og Løb. 3. Kl.: Klavring. Smidighedsøvelser. 4. Kl.: Skraastang. Springning.	Forberedende Øvlr. 3. Kl.: Skraastang. Springning. 4. Kl.: Barre.	Haandvægtsøvelser. Gang og Løb. 3. Kl.: Voltigering. 4. Kl.: Trapets.	Forberedende Øvlr. 3 Kl.: skiftevis Trapet. og Barre. 4. Kl.: Klavring. Voltigering.
5. og 6. Kl.	Forberedende Øvlr. Gang og Løb. 1. Hold: Klavring. 2. Hold: Skraastang. Skiftevis Voltigering og Barre.	Hugning. NB. ligel. i 5. Time.	Haandvægtsøvelser. Gang og Løb. Voltigering.	Forberedende Øvlr. 1. Hold: Skraastang. 2. Hold: Klavring. 1. Hold: Springning. 2. Hold: Smidghdsøv. og Trapez.

at foretage nogen regelmæssig Undervisning hver Dag; fra den Tid af var i de vedkommende Timer Sergeant Honoré altid tilstede paa Flaaden, saa at de Disciple, der ikke var til Prøve paa Skolen, kunde komme til at svømme under hans Tilsyn. Efter Sommerferien fandt der Svømmeundervisning Sted indtil den 1. Sptbr.; men fra den 27. Avgust kom kun de Disciple i Vandet, der selv ønskede det; de andre sysselsattes med Boldtleg. Og efter Indstilling fra Rektoratet meddelte Ministeriet ved Skriv. af 14. Juni, at det „efter Omstændighederne ikke vilde modsætte sig, at der for indeværende Sommer tilstodes hver af de to Gymnastikassistenter almindelig Extratimebetaling for indtil 7 Timer ugentlig efter Rektors Attest for Tilsyn med Skolens Disciple ved Svømmeøvelser en Time hver Eftermiddag fra den Skolen tilhørende Svømmeflaade“. Til denne Eftermiddagssvømning fik saa alle de af Kathedral-skolens Disciple Adgang, der ikke havde haft Undervisning i Faget i den dertil henlagte Formiddagstime; den begyndte Mandagen d. 18. Juni og fandt Sted hver Eftermiddag, ogsaa om Søndagen, fra 5 til 6, saa længe der overhovedet fandt Svømmeundervisning Sted, dog med Undtagelse af den største Del af Sommerferien, da det viste sig, at der i denne Tid var alt for faa Deltagere hver Dag; og da Tiden ellers viste sig tilstrækkelig, fik fra Onsdagen d. 27. Juni Disciplene i begge Klasser af Forberedelseskolen Lov til at deltage deri paa de Dage, da de ikke havde Undervisning i Faget om Formiddagen. Efter at Begynderne forud har faaet Tagene indøvede i Svømmemaskinen i Skolens Gymnastikhus, svømmer enhver med Svømmetornyster paa, indtil han

uden dette kan svømme 200 Alen i slap Sele; kan han dette, bliver han Frisvømmer. Ved Undervisningens Ophør 1883 var af Forberedelsesskolens nuværende 28 Displ. 1 udelukket fra Øvelserne af Helbredshensyn og 3 Frisvømmere; af Cathedral-skolens 119 Disciple var 8 udelukkede og 69 vare Frisvømmere, og af disse vare igjen 6 Distance-svømmere, idet de, under Ledsagelse af den til Flaaden hørende Baad med Lærere i, svømmende havde tilbagelagt en Strækning af 1200 Alen, nemlig Dspl. van Deurs og S. A. Munch af 6. Kl., Peder Koch, Kirk Pedersen og Carl Thranum af 3. Kl. og Carl David Fog af 2. Kl. b.

Skydning. De to øverste Klasser samt 4. Kl.'s Realdisciple (Adj. Petersen med Bistand af Sergeant Hennings, efter Ferien af Sergeant Honoré). I Aaret 1883 holdtes Øvelserne i Riffelskydning fra Begyndelsen af April Maaned, saa at der i Almindelighed faldt en Skydedag hver Uge, naar Vejret ikke voldte Hindringer, i alt før Sommerferien 9 og efter den 6 Skydeture. Der blev skudt til den Skive, Skytteforeningerne brugte indtil Udgangen af 1872, en aflang Firkant med 3 Grader; efter de gjældende Bestemmelser fik hver Discipel hver Gang 5 Skud, af hvilke ved de fem sidste Skydeture før Sommerferien 2 gjordes med Remingtonbøssen. Under 15. Juli indsendtes til Ministeriet den befalede Beretning A om **Udfaldet af Skydeøvelserne i Skoleaaret 1882—83.** Og ved Afslutningen af Forsommerens Øvelser holdtes om Morgenen den 28. Maj **Præmieskydning**, hvis Udfald ses af omstaaende Oversigt B.

Alle Skud udførtes i frit Anlæg. Præmiernes Værdi var paa 300 Alens Afstand 12 og 8 Kr. og paa 200 Alen 6

A.	Afstand i Alen.	Tal af			Sum.
		Skud.	Points	Træf- fere.	
6. Kl. 9 Disciple.					
5. Kl. 12 Disciple.					
4. Rlkl. 4 Disciple.					
6. Klasse	100	135	404	130	534
5. og 4. Klasse . .	100	335	913	308	1221
6. Klasse	200	320	661	258	919
5. og 4. Kl.	200	665	1300	501	1801
6. Klasse	300	190	292	121	413
5. og 4. Klasse . .	300	100	158	79	237
Sum af		1745	3728	1379	5125—2,937.

B.	Disciplenes Navn og Klasse.	Afstand i Alen.	Skud.					Sum af Af- stand maalt i Tommer.	Sum.	Præmie.
			1	2	3	4	5			
6. Kl. Jens Bertelsen .		300	0	1	3	1	3	42	12	1ste
„ Gnudtzmann . . .		300	0	0	1	1	1	86 ¹ / ₂	6	
„ Gudiksen		300	0	3	1	1	1	79 ³ / ₄	10	
„ Hansen		300	0	2	0	3	0	19	7	
„ Vestergaard . . .		200	0	1	2	0	2	49 ³ / ₄	8	
„ Rønne		300	1	1	1	0	1	102 ¹ / ₂	8	
„ Skibsted		300	0	2	0	0	0	18 ¹ / ₂	3	
„ Yde		300	0	1	2	2	1	69 ¹ / ₄	10	2den
„ Ørbech		200	2	2	2	2	2	73 ³ / ₄	15	
5. Kl. Jens Grønbæk . .		200	2	1	2	2	3	72 ³ / ₄	15	
„ van Deurs		200	2	1	1	1	2	109	12	
„ Erik Christensen		200	1	1	1	0	1	112	8	
„ Graakjær		200	1	1	2	1	1	103 ¹ / ₂	11	
„ Isager		200	2	2	3	2	1	53 ³ / ₄	15	1ste
„ Lassen		200	2	2	2	1	1	93 ³ / ₄	13	
„ Lindbjerg		200	2	2	2	2	2	72	15	
„ Munch		200	0	0	1	1	1	71	6	
„ Møller		200	2	3	1	1	2	87 ¹ / ₂	14	
„ Stochholm		200	0	0	3	1	1	54 ³ / ₄	8	
„ Svendsen		200	1	1	2	1	1	126 ¹ / ₂	11	
„ Wolf		200	2	2	2	2	2	66 ¹ / ₂	15	2den
4. Rlkl. Andersen . . .		200	1	3	1	3	1	98 ¹ / ₄	14	
„ Branhelft		200	1	0	2	1	3	63 ¹ / ₂	11	
„ Otto Jensen		200	2	2	1	0	2	69	11	
„ Schöning		200	1	2	1	1	0	101 ¹ / ₂	9	

og 4 Kr. Disse Beløb brugtes efter Præmietagernes Ønske for Bertelsens Vedkommende til en Haandkuffert og en Sol-skjerm, for Ydes til 2 Bøger: Goethe, Auswahl; og Ebers: Et Spørgsmaal, for Isagers som Bidrag til Betalingen for en Rejsetaske og for Wolfs som Bidrag til Betalingen for Blochs og Sechers Haandbog i den græsk-romerske Mythologi.

Vedkommende Skydeøvelserne i indeværende Sommer har Ministeriet ved Skrivelse af 7. Januar d. A. efter Rektoratets, paa et Forslag af vedkommende Lærer grundede Indstilling givet sit Bifald til, at Skydeøvelserne ved Skolen for Fremtiden foregaa udelukkende med Bagladevaaben med Benyttelse af Centralantændelsespatronen, til Brug derved igjennem Krigsministeriet fra det kongelige Tøjhus ladet Skolen tilstille en Remingtonriffel af Model 1867 foruden den Riffel og de to Ingeniørkarabiner af samme Model, Skolen alt var i Besiddelse af, og bemyndiget Rektoratet til at lade de i den Anledning nødvendige Forandringer foretage ved disse Vaaben, hvorhos Ministeriet fremsendte et Aftryk af nedenstaaende Skrivelse af 20. August f. A. fra Overbestyrelsen for de danske Skytteforeninger til samtlige Amtsskytteforeninger m. fl.

Som det vil være de ærede Foreninger bekendt, have 3 i Aar ved Skydning med Hærens Bagladeriffel, M. 1867, indtrufne Ulykkestilfælde vakt megen Opmærksomhed. De nærmere Omstændigheder ved nævnte Tilfælde ere efter derom af Overbestyrelsen anstillede Undersøgelser følgende:

— I Slagelse er en Skytte blevet saaret ved, at et Skud med Centralantændelsespatron gik af i Utide. *Da Patronen klemtes fast under Indsætningen i Løbet uden dog at komme tilstrækkelig langt ind i Patronkammeret, forsøgte man med Magt at drive den ved Slag paa Bundstykket*, hvad der medførte, at Skuddet gik af, idet Patronen sprang mod Slagstiften, der ikke var i tilbørlig Orden.

Da Brugen af Magt ved Indsætning af Patronen siges

af og til anvendt af endog ikke uøvede Skytter, vil Overbestyrelsen *alvorlig advare mod en saa mislig Omgang med et Skydevaaben*. Patronen bør ved et let og jævnt Tryk villigt kunne indtage sin Plads i Kammeret; i modsat Fald bør den strax aflades og, hvis muligt, ændres. Navnlig bør Centralpatronen fyldestgjøre hin Fordring, fordi *Fænghætten er mere explosiv og mere underkastet vilkaarlig Paasætning*; i Forbindelse hermed staar Nødvendigheden af, at Slagstiften er bevægelig i Bundstykket; da nemlig Centralpatroner ved fortsat Brug slamme noget ved Fænghætten, hvorfra atter Slam kan sætte sig paa Slagstiften, kan det tænkes, at Slagstiften ved fortsat Skydning bider sig fast og sidder for langt fremme under Lukningen af Bundstykket, en Omstændighed, hvortil Overbestyrelsen vil komme tilbage nedenfor.

— I Skjelskør er en Skytte (der forøvrigt ikke var Medlem af nogen Skytteforening) blevet saaret ved et Skud med Hærens Bagladepatron. Det viste sig nemlig, at *Udtrækkeren manglede i Geværet*, hvorfor Kobberhylstrets Krave sprang itu, og Stykker banede sig Vej gjennem den for Udtrækkeren bestemte Aabning i Kammeret. Overfor en saadan *Benyttelse af et mangelfuldt Skydevaaben* synes al Advarsel unyttig.

— I Odense er en Skytte blevet saaret ved et Skud med Centralantændelsespatron. *Da Patronen kikkede, har Skytten, som skjød mod bevægeligt Maal, formentlig ikke givet Patronen Tid til at vise, at det var en temmelig lang Forbrænder, men for tidligt spændt Hanen paany*. Overbestyrelsen finder heri Anledning til at indskærpe, at Skytten efter Klikning bør holde Geværet en *passende Tid i Anslag*, vel endog indtil $\frac{1}{2}$ Minut, samt at Brugerne af Centralantændelsespatroner nøje bør paase, at *Fænghulskanalerne ere helt frie for Slam* og deslige, saa at Fænghættestraalen direkte kan ramme Krudtet, hvorved Klikning kun i ganske forsvindende Tilfælde vil kunne indtræffe. Overbestyrelsen skal dog tilføje, at man ved en Undersøgelse af det benyttede Gevær har fundet, at *Slagstiftens Fjeder manglede*; hvor vidt dette har været Skytten bekjendt eller har spillet en Rolle her, ved Overbestyrelsen ikke; men da Fjederen netop skal *forhindre Slagstiften i at være fremme*, naar Bundstykket lukkes, for at ikke Slagstiften skal tænde Fænghætten, tager Overbestyrelsen

Anledning her til alvorligt at henlede Opmærksomheden herpaa.

Forøvrigt finder Overbestyrelsen kun Anledning til at udtale, at *der efter dens Formening ikke ved foranstaaende er fremkommet nogetsomhelst, som kunde forandre den gunstige Dom om Centralantændelsespatronernes Anvendelighed*, der efter de i 1880 dels ved Overbestyrelsen og dels ved Akademisk, Holbæk, Odense, Randers og Vejle Amts Skytteforeninger anstillede *omhyggelige Forsøg* dannede sig i Skytteforeningerne. Den den Gang fremkomne *enstemmigt benægtende Besvarelse* af Overbestyrelsens Spørgsmaal til de nævnte 5 Foreninger (jvf. Aarsberetningen af Maj 1880 og Efterskrift med Forts.): om nogen mer end almindelig Forsigtighed var nødvendig ved Hylstrenes Behandling i det hele taget, er efter Overbestyrelsens Formening *ikke i nogen Henseende blevet afkræftet ved de forannævnte 2 indtraadte Ulykkestilfælde med Centralantændelsespatroner*, ligesom Overbestyrelsen ogsaa fremdeles maa skjønne, at de i nævnte Aarsberetning indeholdte Oplysninger om Centralantændelsespatroner og Overbestyrelsens øvrige Bestemmelser for Skydning indeholde tilstrækkelig Anvisning til en fornuftig Brug af dem.

Til den forestaaende **Afgangspr. for stud. Dspl. af spr.-hist. Rtnng.** indstille sig de 10 Disciple i 6. Kl., som have gennemgaaet
 i Oldnordisk efter Wimmers Læseb. Sd. 1—36, 41—44, 63—73 samt Gunløg Ormstunges Saga med Forbigaaelse af Versene undtagen Sd. 84 og Sd. 87 nederst og 88 øverst og Hoff og Hofforys udvalgte Stykker af Njála, hvoraf **til Overhøring opgives** det, der er gennemgaaet af Gunløg Ormstunges Saga og af Hoff og Hofforys Læsestykker.
 i Engelsk af Løkkes Læseb. for Melleml. Sd. 8—23, 44—56, 80—120, 124—47, 156—213 og 233—38.
 i Latin med *Forberedelse* 2. og 4. Bog af Vergils Æneide, Horatses Breve og af Oderne 3. og 4. Bog

med *carmen sæc.*, 5. Bog af Livius, 1. Bog af Tacituses Annaler, 1. og 2. Bog af Ciceros tuskulanske Undersøgelser samt Talerne for Milo og for Dejotarus, hvoraf **til Overhøring opgives** 2. Bog af Æneiden, 3. og 4. Bog af Horatses Oder med *carmen sæc.* samt 1. Bog af hans Breve, de 27 første Kapitler af 5. Bog af Livius, de 35 første Kapitler af 1. Bog af Tacituses Annaler, de 37 første Kapitler af 1. Bog af Ciceros Tuskulanske Undersøgelser, de 8½ første Kapitler af Talen for Milo og Talen for Dejotarus — og *uden Forberedelse* af Curtius 3. Bog, Kap. 11—35 (Zumpt), Terentses Andria 4. og 5. Akt, Ciceros Cato major, af Ovids Forvandlinger efter Blochs Udvalg Evropa, Cadmus og Persevs, Salusts Katilina, Seneka de providentia og Tacituses Germania; og i Græsk af Homers Odysse 2., 3., 4., 5., 13., 14. og 15. Bog; af Xenofons Memorab. (efter Schenkl's Chrestomathi Sd. 197—228) I, 1, 1—20; 2, 1—18; 49—55; 62—64; II, 1, 21—34; 3; III, 5; Platons Apologi; Isokrateses Areopagitikos; Herodots 9. Bog og af Lukian Philopsevdes og den 2., 5. og 7. af Gudesamtalerne.

4. **Klasse** opgiver af Aarets Læsning i Latin til **Overhøring** Ciceros Tale om Pompejuses Beskikkelse og de 6 første Kapitler af 1. Tale mod Katilina, de 30 første Kapitler af 1. Bog af Livius og af Ovids Forvandlinger Verdensaldrene, Battus, Evropa, Kadmus, Kadmuses Forvandling og Pyramus og Thisbe.

Ved Kathedralskolen overværede Sanginspektøren Kantor Sanne Tirsdagen d. 20. Maj Kl. 9—10 Undervisningen i Sang.

V. Understøttelsesmidler.

Skolepengene er i Forberedelsesskolen for en Discipel, foruden 5 Kr. i Indskrivningspenge, 9 Kr. maa-nedlig, for anden Broder 7 Kr. og for tredie 5 Kr.; i Kathe-dralskolen for en Discipel i 5. eller 6. Klasse 144 Kr. aarlig, i de øvrige Klasser 120 Kr., for anden Broder hen-holdsviis 115 Kr. 20 Øre eller 96 Kr. og for 3. Broder 86 Kr. 40 Øre eller 72 Kr. De betales fjerdingaarsvis forud; og det er paalagt Rektoratet at formene den Discipel Adgang til Skolen, for hvem de ikke ere betalte før Fjerdingaarets Udgang. For Juli Fjerdingaar opkræves de i to Halvparter, først for de 6 Uger fra 1. Juli til 14. August og siden, ved Begyndelsen af det ny Skoleaar, for den anden Halvpart. For Disciple, der udtræde efter Aarsprøven før Begyndelsen af det ny Skoleaar, betales kun for Juli Maaned; og saa fremt Afgangsprøven sluttes før denne Maaned's Indgang, betale de afgaaende Disciple slet ikke for dette Fjerdingaar. Desuden er ved Indtrædelsen i Skolen at betale Indskriv-ningspenge med 10 Kr. for hver Discipel; og denne Ydelse eftergives kun for Disciple, der tidligere har betalt disse Indskrivningspenge enten til Skolen selv eller til en anden offentlig lærd Skole. Fremdeles maa enhver Discipel, der som studerende har gennemgaaet Afgangsprøven, løse et Vidnesbyrd om dennes Udfald, som tilstaas ham gratis, saa fremt han i det sidste Skoleaar har nydt fri Undervis-ning eller anden offentlig Understøttelse, men ellers maa betales med 20 Kroner til Skolens Kasse. Og de samme Betalingsvilkaar gjælde for enhver Discipel, der ellers for-lader Skolen og ønsker at faa et Vidnesbyrd med fra denne. Men ingen Rektor maa i den Skole, han bestyrer, optage nogen Discipel, der kommer fra en anden offentlig Skole, uden at forlange et Vidnesbyrd af ham fra denne Skole. Ethvert Examensvidnesbyrd skal udfærdiges paa stemplet Papir til Taxt 1 Krone.

A. Offentlige Stipendier og fri Undervisning.

Den Understøttelse, der hører til den ved Over-

skriften betegnede Art, tilstaaes kun efter Ansøgning, hvortil der hos Rektoratet faas Blanketter til Udfyldning, og som indgives til Rektoratet samtidig med Undervisningens Begyndelse i det ny Skoleaar eller i alt Fald inden Udgangen af Avgust Maaned; ingen kan gjøre Regning paa at blive indstillet, dersom Ansøgningen ham vedrørende kommer senere. Men naar en Discipel en Gang har faaet et Stipendium eller fri Undervisning, behøver der for hans Vedkommende ikke at indgives ny Ansøgning om fremtidig og forøget Understøttelse, med mindre saadant udtrykkelig bliver forlangt. Ministeriet træffer Afgjørelse om Understøttelsesmidlernes Anvendelse og Fordeling; Indstilling gjøres af Rektoratet efter Samraad med Skolens Lærere i et i dette Øjemed afholdt Lærermøde; foruden Trang er det en uundværlig Forudsætning for Opnaaelsen af en Understøttelse af denne Art, at vedkommende Discipel baade i Aarets Løb har udført sit Arbejde til Skolen paa en tilfredsstillende Maade og har gjenemgaaet Aarsprøven saaledes, at han i det mindste har faaet godt til Hovedkarakter. Skolens Realdisciple har kun Adgang til fri Undervisning, men kan ikke faa Stipendium.

Af de oplagte Stipendier udbetales den ene Trediedel til vedkommende ved hans Afgang fra Skolen efter bestaaet Afgangsprøve; men saa fremt han ikke lader sig indskrive som akademisk Borger ved Kjøbenhavns Universitet før Begyndelsen af det næste akademiske Semester, bliver det saaledes udbetalte Beløb at betale tilbage til Skolen. Af de øvrige to Trediedele udbetales i Regelen den ene Halvdel ved Udløbet af det første Semester, efter

at vedkommende er bleven indskreven ved Universitetet, den anden efter bestaaet filosofisk Prøve (Karakter tg.) ved Udløbet af det andet Semester; Examensbevis, akademisk Borgerbrev samt Flidsattest forevises da for Oplagspengenes Eforus, og mod en Anvisning fra denne udbetales Beløbet fra Universitetskvæsturen; den, der ikke vil underkaste sig filosofisk Prøve, maa, for at faa den sidst omtalte anden Halvdel udbetalt, fremlægge Bevis for, at han i det forløbne Aar har arbejdet i sit særlige Fag, hvad der navnlig gjælder Polyteknikere, der som saadanne ingen Brug have for den filosofiske Prøve.

For Stipendieaaret 1. Oktober 1883 til 30. Sptbr. 1884 blev ved Skrivelser af 5. Oktober 1883 og 21. April 1884 fra Ministeriet til Skolens Forstanderskab Fordelingen fastsat, som følger:

1. Højeste Stipendium, 100 Kr., helt at oplægge samt fri Undervisning tilstodes Axel Møller, Andreas Graakjær og Niels Svendsen samt Chr. Bang (der som Lærersøn har fri Underv. extraordinært).

2. Møllestemte Stip., 70 Kr., helt at oplægge samt fri Underv. tilstodes Peder Kr. Jensen, Jens Jensen, Johan Erik Boas, Carl Emil Hjort og Peder Chr. Kjærgaard.

3. Laveste Stip., 40 Kr., helt at oplægge samt fri Underv. tilstodes Søren Anker Munk, Christen Gade, desuden fra 19. Avgust 1883 Christian Johansen og Jørgen Christian Hansen og endelig Johannes Bang (der som Lærersøn har fri Underv. extraordinært).

4. Fri Undervisning tilstodes Anders Kristensen, Theodor Carstensen, Christen Kirk Pedersen,

Peter D. Wohnsen, Johan Peter Hansen og Peter Jensen samt extraordinært (som Lærersønner) Christian og Johannes Bang, Regner Lefolii, de to senere udgaaede Brødre Feddersen og Ovr. Dr. Bangs Fostersøn Gustav Jørgensen.

5. Undervisning for nedsat (halv) Betaling tilstodes Johan Peter Koch og Ove Rahbek.

6. Mellemste Stip., 70 Kr. at udbetale som Hjælp til Skolepenge tilstodes William Hoff.

7. Laveste Stip., 40 Kr. at udbetale som Hjælp til Skolepenge tilstodes Helge Krohn, Viggo Andersen, Carl David Fog, Christoffer Boas (der begyndte Aaret som studerende Discipel og efter sin Overgang til Realretningen fik Ministeriets Tilladelse til at beholde Stipendiet Aaret ud), Theodor Schaefer og Viggo Schaefer.

Endvidere meddelte Ministeriet ved Skr. af 9. Oktbr. f. A. Rektoratet, at det havde tilstaaet Jens Christian Sixhøj og Anton Sørensen, siden kaldet Fugl, hver en af de ved Finansloven for 1883—84 bevilgede extraordinære Gratistpladser for Skoleaaret 1883—84.

B. Det Nissenske Legat.

Dette Legat har kun studerende Disciple Adgang til at understøttes af. Efter Fundatsens Bestemmelse træffes Afgjørelsen om dets Anvendelse hvert Aar i Begyndelsen af December Maaned ved et Læremøde; stemmeberettigede er foruden Rektor alle ved Skolen fast ansatte eller konstituerede Overlærere og Adjunkter. Om den Understøttelse, der uddeles til Disciple, behøver der ikke at indgives Ansøgning, medens det dog er en Selvfølge, at

den ikke tilstaa nogen, om hvem det ikke forud vides, at han vil modtage Understøttelse. Men da Renterne af Oplagspengene tillige med de hjemfaldne Oplagspenge skal anvendes som Understøttelse i de første Universitetsaar for Studenter, der er dimitterede fra Skolen, maa de Studenter, der ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, inden Begyndelsen af December Maaned derom til Rektoratet indgive skriftlig Begjæring med udførlige Oplysninger om deres Stilling og Angivelse af, hvad de maatte tjene ved Undervisning. Det er vedtaget i Regelen ikke at tilstaa nogen denne Understøttelse efter Forløbet af det 3. Universitetsaar.

For Aaret 1883 blev Legatet ved Lærermødet d. 6. December f. A. uddelt, som følger:

1. Som „Understøttelse for trængende Disciple, der opføre sig godt“, uddeltes de $\frac{4}{5}$ af Grundfondens Renter indtil 11. December 1883 til Beløb 810 Kr. 60 Øre til 22 af Skolens Disciple, saaledes at Andreas Grakjær fik 60 Kr. 60 Øre, Axel Møller, Christian Bang, Christen Gade, Jens Jensen, Anton Sørensen, siden kaldet Fugl og Christian Johansen fik hver 50 Kr. og P. Kr. Jensen, Johan Boas, Mart. Ludv. Hoff, Niels Svendsen, Johannes Bang, Carl Emil Hjort, Peder Kjærgaard, Anders Kristensen, Theodor Carstensen, Chr. Kirk Pedersen, Carl David Fog, Joh. Peder Hansen, Jørgen Hansen, Peder Jensen og Viggo Schaefer hver 30 Kr.

2. Som „Vidnesbyrd om Paaskjønnelse af Flid og Opmuntring til Anstrængelse fremdeles“ blev den øvrige $\frac{1}{5}$ til Beløb 202 Kr. 65 Øre tillagt 8 af Skolens Disciple, saaledes at Erik Christensen fik 25 Kr. 41 Øre og Christen Isager, Martinus Barner, Jens

Grønbæk, Volmer Krohn, Søren Andersen, Christian Møller og Regner Lefolii hver 25 Kr. 32 Øre. — At den tilstaaede „Understøttelse“ tillige var at betragte som „Vidnesbyrd om Lærernes Tilfredshed med Fliden og Opmuntring for den følgende Tid“, vedtoges det blandt de under 1 nævnte at tilkjendegive Anders Graakjær, P. Kr. Jensen, Axel Møller, Chr. Bang, Joh. Boas, Niels Svendsen, Peder Kjærgaard, Anders Kristensen, Theod. Carstensen, Chr. Kirk Pedersen, Johannes Bang, Christian Johansen og Peder Jensen.

3. Renterne af Oplagspengene for Aaret fra 11. Decbr. 1882 til 11. Decbr. 1883 til Beløb 53 Kr. 85 Øre tilstodes to fra Skolen dimitterede Studenter, saaledes at Jens Bertelsen fik 27 Kr. 85 Øre og Anders Kjærgaard 26 Kr.

C. Det grevelig Moltkeste Legat

er efter Fundatsen bestemt til Understøttelse for Embedsmænds Sønner, som gaa i Skole eller paa anden Maade nyde Undervisning, uden at Bestemmelse til Studering er en nødvendig Forudsætning for at kunne faa det. Viborg Kathedralskole er tillagt 2 Portioner deraf hver paa 80 Kr. aarlig, som udbetales gennem Rektoratet til 11. Juni og 11. December Termin, hver Gang med Halvdelen. Retten til at afgjøre, hvem der skal nyde disse to Portioner, tilkommer Lehnsbesidderen af Grevskabet Bregentved.

I Aaret 1883 har det været tilstaaet Disciplene Axel Møller og Johannes Bang.

D. Det Jessenske Legat

er efter Fundatsen bestemt til Understøttelse for 3

„af de dueligste og bedste fattige“ studerende Disciple i Viborg Kathedralskole, som da kunne erholde det, naar de ere i Skolens øverste Klasse, og vedblive at nyde det „i de første 3 Aar, efter at de ere dimitterede til Akademiet, ifald de der opholde sig til deres Studiers Fortsættelse“; dog har Slægtninge af Rektor Jessen og hans Enke, D. C. født Ostenfeld, som stiftede Legatet den 5. Maj 1792, Fortrinsret, enten de saa gaa i Viborg Kathedralskole eller søge en anden Skole, saaledes at ingen udenfor de to Slægter da har Adgang til at nyde det. Stiftets Biskop og Stiftsprovst tage Bestemmelse om Uddelingen. Foruden Renterne af den oprindelige Kapital, „det større Jessenske Legat“, uddeles tillige et mindre, Renterne af en „Oplagskapital“.

Før Aaret 1883 er i Juni Termin f. A. „det større Legat“ udbetalt til P. V. Brasch, som er Discipel i Aarhus Kathedralskole, og H. Ostenfeld i Horsens lærde Skole, til hver med 38 Kr. 17 Øre; „det mindre“ til Student herfra Jens Christensen (3. Gang som Student) og til Student, ligeledes herfra, Jens Nielsen med 18 Kr. 6 Øre til hver.

E. Det Mallingske Legat

er efter Fundatsen bestemt til hvert Aar at tildeles „den mest værdige og trængende iblandt dem, der i dette Aar ere dimitterede fra Viborg Kathedralskole og inskriberede ved Universitetet“. Skolens Rektorat skal derfor hvert Aar tillige med Meldingen om den afholdte Afgangsprøve indsende „en Forklaring over enhvers Trang og sædelige Forhold tilligemed Oplysning, om Dimittenden har oppebaaret Beneficier ved Skolen og da hvilke“, samt

om Afgangsprøvens Udfald for ham. Konsistorium ved Kjøbenhavns Universitet tager Bestemmelse om Legatets Anvendelse; men dette maa ikke tildeles nogen, som ikke i Skolen har været Stipendiat eller Gratist, og som ikke ved Afgangsprøven har erholdt mindst 2. Karakter.

I Følge Meddelelse fra Legatets Eforus, med Prof. Reisz, til Skolens Rektorat er for Aaret 1883 Legatet tilstaaet Student Rasmus Vestergaard med 164 Kr. 84 Øre, hvoraf i Følge Fundatsen Halvdelen er bleven ham udbetalt i November Maaned f. A., medens den anden Halvdel skulde udbetales i April Maaned d. A.

F. Det Juelske Legat

uddeles i 3 eller 5 Aar til 2 studerende ved Universitetet, fornemmelig fra Viborg eller og fra Aalborg Kathedralskole. Et Medlem af den Juelske Familie, for Tiden, saa vidt vides, Kmhrr. Baron Niels Juel til Lundbæk ved Nibe, er Patron for Legatet; til ham indgives i Løbet af Skoletiden Ansøgning om Optagelse paa Listen over dem, der skal nyde det.

I Aaret 1883 er det udbetalt til Student herfra Jens Christensen 2. Gang og til Student ligeledes herfra H. B. Jansen med 75 Kr. 16 Øre til hver.

VI. Samlinger.

A. Bogsamlingen.

(Sluttet den 25. Maj 1884.)

Fagsondringen slutter sig til den i 1874 udkomne Fortegnelse over hele Samlingen, saaledes at Løbenumrene henviser til de tilsvarende Afdelinger i denne. Ved Fortsættelser er Titelen saa vidt mulig afkortet; Mærket *slut* eller

afs. efter en Titel betegner, at Værket er sluttet eller afsagt. Hvor Aarhundredet ikke angives, er det 18—; hvor Trykkestedet ikke angives, er det Kjøbenhavn. Hvad der er sendt fra Ministeriet, betegnes ved et — *m.* efter Titelen; hvad der er modtaget fra Forfattere eller Forlæggere, ligeledes ved *f.*, *frf.* eller *frl.*; andre Gaver ved —*g.*, for saa vidt *Giverens* Navn ikke meddeles.

I. Encyklopædi og blandede Skrifter.

2. Universitetsjubilæets danske Samfund.
Skrifter udg. af —. 9—17. 83—84.
Vidensk. Selskb.
Fortegnelse ov. —'s Forlags-Skrifter. Jan. 84.
3. Tidskr. Nord. . . . utg. af Letterstedtska föreng.
osv. 1883, 3—8; 84, 1—3. Stockholm.

II. Historie og Geografi.

12. Falkenberg. Chr. Kalender, udg. af P. G. Lydiche. 1884.
Bricka. G. St. Læreb. i Hist. i fragment. Fremstilling. II. Nordens Hist., 2. Udg. 83. — *f.*
16. Geschichte. Allgemeine, in Einzeldarstellungen.
Unter Mitwirkung v. Fel. Bamberg, Alx. Brückner, Fel. Dahn etc., herausg. v. Wilh. Oncken.
Abth. 1—14. Brln. 78—79.
Thrige. S. B. Oversigt ov. Verdenshist. Kbh. 84. — *frlgr.*
29. Erslev. Edv. N. 2. Mindre Læreb. i den alm. Geografi. 8. Udg. 81.
— — N. 4. Mindre Læreb. i den alm. Geografi for vore Borgerskoler og lignende Anstalter. 8. Udg. 79.
30. Cruchleys County-Map of Cornwall and Devon.
London. Uden Aar. Gave fra Adj. Feddersen.
Kiepert. Rich. Politische Schul-Wandkarten der

- (30). Lnder Evropas. Italien. Berlin 83. — Balkan-Halbinsel. Brln. 83. — *Paa Lrd.*
34. **Rosenberg. C.** Nordboernes Aandsliv o. s. v. III, 1. 83.
36. Aarsberetn. fra det kgl. Gehejmearkiv. VI, 7. Kbh. 82; VII, 83.
Magazin. Danske osv. Rkk. 4, 5, 3—4. 83—84.
Monumenta histor. Dan. Udg. af H. Rørdam. Rkk. II, 1, 3. 83.
37. **Klaussen. V.** Større Udtog af Danmarkshist. Tillige med et Omrids af Norges og Sveriges Hist. Til Brug i Borger-, Pige- og Realsk. 3. Udg. 83. — *frlgr.*
43. **Lund. Troels.** Danm.'s og Nrg.'s Hist. i Slutn. af d. 16. Aarh. I, 5: Dagligt Liv; Fødemidler. 83.
45. **Langebek. J.** Udkast til Souverainitets Hist. Mddlt. af J. H. Bang. Fortst. Prg. Sorø 83.
49. **Holm. E.** Om det Syn paa Kongemagt, Folk og borgerlig Frihed, der udviklede sig i den dansk-norske Stat i Midten af det 18. Aarh. (1746—70). Prg. Kbh. Univ. Kng.'s Fdlsf. 83.
53. **Thorsø. Alex.** Kong Fredr. d. Syv.'s Regrng. osv. Hft. 10—16. 83—84.
54. **Sørensen. C. Th.** Den and. slesv. Krig. Hft. 11—14. 83. — *slut.*
55. **Trap. J. P.** Kgl. dansk Hof- og Statskal., Statshaandb. for Konger. Danm. for Aaret 1883.
56. **Horn. Fr. Wnk l., N. F. S. Grundtvigs Liv og Gjern. osv. Hft. 3—6. 83. — slut.**
Schrder. L., N. F. S. Grundtvigs Barndom og første Ungdom (1783—1806). Koldng. 83.
Martensen. H. Af mit Levnet. Meddelelser. Dl. 1, 2. Opl.; 2—3. 83.

- (56). Brandt. C. J. Om Lunde-Kanniken Christiern Pedersen og hans Skrifter. 82.
 Schneekloth. Prof. Hans. (af K. A. Schneekloth?) Meddlsr. fra S.'s Lat. og Realsk. 30. 83.
57. Hansen. V. Falbe- og Will. Scharling. Danm.'s Stat. Hft. 21—25. 83—84.
 Statistik. Danm.'s. Stat. Mddlsr. Rkk. 3. Bind. 4. 83. — *m.*
 — — — Tabelværk. Rkk. 4, A, 2; B, 3; C, 3; D, 5. 82—83. — *m.*
58. Brock. P. Hist. Efttrtn. om Rosenborg. III Dl. 19. Aarh. 82.
 Krack. T. Vejviser for Kjøbenhavn og Frederiksberg for 1881. — *Gv. fra Bgh. N. Chr.*
 Mølcck. W. og Sof. Dahl. Provins-Vejviser for Danm. 2. Aarg. 18⁸²/₈₃, red. af W. Mølcck. — *Gv. fra Bgh. N. Chr.*
 Nielsen. O. Kjøbenhavns Hist. og Beskr. Dl., 3; Kbh. i Aar. 1536—1660. II, 2. 83.
 Smith. S. Birk. Om Kjøbenhavns Universitetsbibl. før 1728, især dets Håndskrsm. 82. — *m.*
 Kinch. J. Ribe Bys Hist. og Beskr. (1536—1660). Hft. 6—8. Odder. 83—84.
 Johnstrup. F. Om de geolog. Forhold i den nordl. Dl. af Vendsyssel. Prg. Kbh. Univ. Rf. 82.
 Beckmann. Oversigt ov. det off. Skolevæsens Udvikl. og Tilst. i Viborg 1872—82. Viborg. Skattelign. for Viborg for Aar. 1884 med Over-
 slag for s. A. Vib.
65. Nielsen. Yngv. Bidr. til Norges Hist. i 1814. I, 4. Chrstnia. 83.
67. Carlson. Frdr. Frd. Sveriges hist. und. kon. af d. Pfalziska huset. Dl. 1. 2. Uppl. Stockh. 83.

68. **Sidén. Jhn.** Berätt. ur stora kopparbergets hist. Utg. af Ehrenfr. Billengren. 1. Prg. Falun. 83.
73. **Dahlgren. S. T.** Högskolnan i Athen und. 4: de årh. e. Kr. Prg. Skara. 83.
75. **Motley. J. L.** Opstanden i Nederlandene osv. Ovrs. fra Eng. Udg. af F. Meldahl. 2--3. 82.
81. **Arnold fra Lybecks Slavekrønike.** Ovrs. af af P. Kierkegaard. 1--2. 83.
101. **Hansen. Ad.** Addison som litterær Kritiker. En Skldr. fra eng. Ltrrhist. 83. -- *m.*
Petersen. Rich. Matthias Claudius og hans Vennekreds. 84.
Gigas. Emil. Grev Bernardo de Rebolledo, spansk Gesandt i Kbh. 1648--59. 83. -- *m.*
Petersen. Rich. Henrik Steffens. Et Livsbillede. 81.
104. **Schwanenflügel. H.** Oldtidens Kulturhist. i sine Faser. 2. Halvbinds Hft. 2. 84. -- *slut.*
108. **Müller. Sig.** Grundtræk af den nord. Mythol. eft. N. M. Petersen. Til Skolebrug. 83.
109. **Sander. Fr.** Hvem var Sigurd Fafnersbane? Ett bidrag hemtadt från runskriften å rökstenen i Östergötland. Stockh. 83.
115. **Aarbgr. for nord. Olkynd. osv.** 1883, 2--4; 84, 1. Arkiv. Hist. osv. 1883, 6--12; 84, 1--5.
Månedsskr. Hist., for folkelig og kirkelig Oplysn., udg. af P. la Cour, H. Nutzhorn, Fr. Nygaard og L. Schrøder. 1883, 1--6; 84, 1--4. Odense.
Samlinger til jydsk Hist. osv. 9, 3--4. 10, 1. Aalb. 83--84.
Tidsskr. Geogr. osv. 7, 1--4. 83--84.
-- **Hist. Udg. af d. dnsk. hist. Foreng.**
Rkk. 5, 4, 1--2. 83--84.

(115). Tidsskr. Hist. Udg. af d. norsk. hist. Foreng.
Rkk. 2, 4, 2—3. Krstnia 83—84.

— — — - - svensk. — —

Aarg. 3, 2—4; 4, 1. Stockh. 83—84.

116. Kildeskrifter. Hist. osv. 25—30. 83—84.

Mittheilungen der international. Polar-Commis-
sion osv. Hft. 2—4. Ptrsbrg. — *Fra me-
teorl. Inst.*

Résumé des travaux de l'exped. polaire Danoise
internationale, suivi d'un sommaire des ob-
servations météorol. faites pendant la dérive
du Dijnphna dans la mer de Kara, publiés par
l'instit. météorol. Danoise. Copnh. 84. — *Fra
meteorol. Inst.*

III. Litteraturhistorie.

118. Aarsberetn. osv. fra det st. kgl. Biblt. Bind 3.
Hft. 8. 83. — *m.*

Årskatalog för svenska bokhandelen. 1882—83.
Stockh. 83—84.

Bogfortegnelse. Dansk, osv. 1883, 3—13; 84, 1—2.
— *Fra Boghdl. N. Christensen.*

Boghandlertid. Nord., osv. Aarg. 17, 49—55;
18, 1—49. 83—84.

Boklexikon. Svenskt, osv. II, 9—58. Stockh.
83—84.

Fortgnls. ov. H. Hagerups Forlags- og Com-
missions-Skrifter. 83.

Bibliothek des Prof. Dr. J. Reinhardt; Kpnhg.;
i Hassarovitz' Antiqu. Catol. 97. Lpz. 83.

Verzeichnisz der Bücher osv. 1883, 1—2. —
Fra Bghdl. N. Christensen.

119. Fortgnls. ov. Prof. Dr. Svend Grundtvigs
Bogsaml., som sælges. 84.

- (119) Fortgnls. ov. Bogsamlinger efter Prof. L. Oppermann m. fl., som sælges. Kbh. 83.
121. Øllgaard. N. E. Dansk-norsk Litteraturhist. i Omrids. Oplysningstiden. Prg. Ribe. 83.
124. Runnqvist. Ernst. Euphrosyne. En litteraturhist. Studie. I. Prg. Norrköp. 82.
125. Hansen. Adolf. Addison som litterær Kritiker. En Skildr. fra eng. Litteraturhist. — 101.
129. Koenig. Rob. Deutsche Litteraturgeschichte. 15. Aufl. Bielef. u. Leipz. 83.
131. Centralblatt. Ltr. osv. 1883, 21—52; 84, 1—22. Leipzig.

IV. Nationallitteratur.

133. Anna Komnenas Alexiade. Ovsr. af O. A. Hovgård. Hft. 7. 83. — *slut*.
- Lukianos. Udv. Skr. Med Fortolkn., væsentl. til Skolebrug. 83. — *frlgr.*
- Plutarks Levnedsskildr., ovs. af V. Ullmann. Hft. 7—8. 83—84.
136. Cornelius Nepos. — 184: Chr. Listov. Vitae imperator. aliquot Graecorum.
- Curtius.**
- Kinch. C. F. Quaestiones Curtianæ criticae. 83. — *m.*
- Justinus. Philippische Gesch., übrs. u. mit erläutrd. Anm. begl. von Chr. Schwarz. Bndchn. 1—6. Stuttg. 34—37.
- Livii. Titi, hist. lbr. I—X. Ad fidem opt. ed. text. exhib., animadvers. adjecit Er. Møller. Vol. I. Ed. alt. cur. Chr. Frdr. Ingerslev. 31. — *Gv. fra A. Bruun.*
- Lyth. P. G. De usu praepositionis per apud Livium. Prg. Visby. 83.

- (136). **Planti. T. Macchi** comoed. Recens. et enarr. J. L. Ussing. Vol. 4, 1—2. 83—84.
- Plinius. C. — Cæcilius Secundus** des Jüngern Werke, übrs. v. C. F. A. Schott. Bndchn. 5: Dankrede: Stuttg. 38.
- Sallusti Crispi. C.** Catilina et Jugurtha. Iter. ed. E. F. Bojesen. 52. — *Gave fra Ed. Wolf.*
- Tacitus. Corn.** Germania. Agricola. Dial. de orat. Quart. recogn. C. Halm. Lpz. 83. — 2 Aftr. — — . Den ældre rom. Kejserhist.: Årbgr. og Histrbgr. Ovsr. af O. A. Hovgård. I. 83.
138. **Folkeviser.** Danmarks gamle. Udg. af Sv. Grundtvig. Dl. 4, Hft. 5. 83.
- Elveskud, dansk, svensk, norsk, færøsk, islandsk, skotsk, vendisk, bømsk, tysk, fransk, italiensk, katalonsk, spansk, bretonsk Folkeviser. I Overblik ved Sv. Grundtvig. 81.
139. **Drachmann. Hlgr.** Dybe Streng. Digte og Sange. 83.
- — . Skyggebilleder fra Rejser i Indland og Udland. 83.
- Grundtvig. N. F. S.** Poet. Skrifter. Udg. af Sv. Grundtvig. 5. Dl. 83.
- Hauch. C.** En polsk Familie. Roman. Dl. 1—2. 39.
- Lægebogen i det arnam. håndskr. no. 187 i okt., udg. med en ordbog af Viggo Sæby. I. 83.
- Ploug. Carl.** Nye Digte (1869—83). 83.
141. **Rosendahl. H.** *Sange ved Lejligheder i Skolelivet.* Prg. Slgls. 83.
144. **Bjørnson. Bjrnstj.** En hanske. Skuespil. 83.
- — . Over ævne. I. 83.
147. **Cod. 1812 4to gml. kgl. saml.** på kgl. bibliot. i Kbhvn. Äldsta delen. I diplomatariskt aftr. utg. af Ludv. Larsson. 83.

- (147). Fljótsdoela hin meiri el. den længere Drop-laugarsona-saga. Eft. håndskr. udg. af Kr. Kálun. 83.

Njavla.

Lohmann, Karl, u. Hans Schnorr von Carolsfeld. Die Njavlssaga insbesond. in ihren juristischen Bestandtheilen. Berlin. 83.

Saga. Króka-Refs, og Króka-Refs rímur. Eft. håndskr. udg. af Pálmi Pálson. 83.

149. Edgren. Anne Ch. f. Leffler. Sande Kvinder. Skuespil i 3 Akt. Paa Dansk v. C. Hostrup. 84.

152. Beovulfs-kvad.

Rønning. F. Beovulfs-kvadet. En literær-historisk undersøgelse. 83. — *m.*

164. Calderon de la Barca. Dn. Pedro. Udv. Komedier. Ovsr. af A. Richter. I—IV. 80—84.

170. Mahabharata.

Sørensen. Søren. Om M.'s stilling i den ind. ltrtr. I. Forsøg på at udskille de ældste bestanddele. 83. — *m.*

V. Sprogvidenskab.

182. Baden. Jac. Dansk-Lat. Ordb. 3. Opl. ved T. Baden. 31. — *Gv. fra Andr. Bruun.*

184. Listov. Chr. Vitae imperatorum aliquot Graecorum. Eft. Cornel. Nepos. Nykbnng p. F. 83. — *frlgr.*

187. Udsigt. Kort, over det phil.-hist. Samfunds Virksomhed i Aarene 1880—82. 83. — *g.*

188. Tidsskrift. Nord., for Filologi. Ny Rk. VI, 2—3. 83—84.

189. Arkiv for nord. Filologi. I, 3—4; II, 1—2. Chrstnia 83—84.

190. Blandinger, udg. af Unvrstsjubl.'s dnsk. Samf.
3. 84.
191. Kalkar, Otto. Ordb. til det ældre dnsk. Sprog.
(1300—1700). 5—6. 83—84.
Nielsen, O. Olddanske Navne. Afdl. I: Person-
navne. (*Ogsaa med særsk. Titl.*) 83.
192. Grønberg, O. L. Optegnlr. paa Vendelbomål.
2. 83.
196. Hoffory, J. Oldnord. Konsonantstudier. 83. — *m.*
197. Thorkelsson, Jøn. Supplem. til islandsk. Ordbgr;
fortsat. Prg. Reykj. 82.
199. Ahlén, Knr. Om Verbets syntax i den äldre
fornsvenskan. Prg. Örebro. 83.
204. Hansen, Ad. og Johan Magnussen. Opg. til englsk.
Versioner. 84. — *frlgr.*
205. Petterson, E. W. Om de franska hjälpverben
under belysande jämförelse med språkbruget
i Latinet, Tyskan och Engelskan. Prg. Gefle. 83.
208. Jung, C. F. Fransk Læseb. f. Begynd. 2. Udg.
83. — *frf.*
— — — — — - Melleml. 2. Udg.
83. — *frf.*
- Ploetz, Cr1. Syllabaire Francais, Begndlsgr. i
Fransk, bearb. eft. Seidenstückers Meth. Ovr.
af C. Hyllested. 5. Opl. 83. — *frlgr.*
- VI. Æstetik og Kunst. — VII. Filosofi. —
VIII. Theologi.**
230. Katalog. Illustr. over Kunstudst. ved Charl.
1884. Ved F. Henriksen. 84.
Købke, P. De danske Kirkebygninger. Kortf.
Oversigt. 83.
234. Høffding, Hrd. Formel Logik. 84.
247. Andersen, R. Den evang.-luth. Kirkes Hist. i

- (247). Amerika. Hft. 1—3. New York, Chicago, Decorah. 1882. -- *g*.
- Helvæg. L. N.** Den danske Kirkes Hist. efter Ref. 2. omarb. Udg. Dl. 2, 9. 83.
- Koch. L.** Den dnsk. kirkes hist. i årene 1817—54. Hft. 2—4. 83.
- Meddelelser. Nye, om den dansk-amerik. Mission, udg. af J. A. Heiberg. 5—12, 83—84. — *g*.
248. **Heuch. J. C.** Vantroens Væsen, Populære polemiske Foredrag. Krstnia. 83.
250. **Östrand. Ernst J.** Om Sabbaten. Prg. Stockh. Nya elmntskl. 83.
252. ViborgStiftsSynodal-Act. 1883. — *Fra Bispecmb.*
255. **Samler.** Kirkelig, til kristelig Oplysning og Opbyggelse paa Troens Grund. Udg. af den danske Kirke i Amerika. Ledet af Th. Lyngby og Kr. Anker, Hovedred. Th. Lyngby. 1883, 1—6, 8. Cedar-Falls. — *g*.
257. **Samlinger.** Kirkehist. . . Rk. 3, 4, 3—4. 83—84.
- IX. Opdragelse og Undervisning.**
259. **Slöjdundervisningen.** Prg. Stockh. Beskov. 83. Ungdom. Vor. . . . 1883, 3—6; 84, 1—2.
260. **Andersen. Otto.** Tale ved skolefesten 1881. Prg. Krstnia. Andrsn. 82.
- Berg. C.** Til Overvejelse. Prg. Frdrksbrg. 83.
261. **Aars. J. m. fl.** I anledn. af den paatænkte revision af de højere skolers undervisningsplan. Prg. Krstnia. A. og V. 82.
- Erklæringer ang. en Revision af Undervisningsplanen for Middelskolerne og Gymnasierne med Anhang om Religionsunderv. i Gymn. Eft. Foranstaltn. af Departem. for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Chrstnia. 82. — *m*.

- (261). **Forchhammer. J.** Nogle Skolespørgsmaal. IV. Prg. Hrlfsh. 83.
- Gjertsen. Fr., M. Gjør.** Besvrls. af en række spørgsmål vedrør. de højere skolers undervisningsplan. Prg. Krstnia. Grtsn. 82.
- Helms. Jhns.** 3 eller 2 Sprog i Realkl.? Prg. Kbh. Brgrd. pr. Krsth. 82.
- Knap. C. R.** Skoleraadets Erklær. i Anl. af Revision af Undervsngsplan. Prg. Llhm. 82.
- Tuxen. S. L.** Om Maal og Midler for den højere Dnls. Et Indlæg i Spørgsml. om den lærde Skoles Ref. 84.
262. **Gielsing. Fr. Fr.** Ord til Stavning saml. fra 4 Aars Stilskrivning. Odn. 84. — *frl.*
263. **Horn. C. W. Ludv.** Nogle bemærkninger om geografiunderv. og de geogr. lærebøger. Prg. Hamar. 82.
269. **Amsinck. J.** Læreb. i Gymnastik for Skoler og civ. Læreanst. i Danm. Eft. Foranstaltn. af Gymn.-Inspkt. udarb. 83.
270. **Asklöf. J.** Iakttagelser under en resa til Tyskl., Schweiz och Frankr. i vetensk. syfte. Prg. Krlskr. 83.
- Bugge. M. J.** Indberetn. om en Rejse 1881 til Tyskl. Prg. Aalesund. 82.
271. **Linde. A. C. P.** Meddelsr. ang. de lrd. Skoler osv. 1879—81. 83. — 2 *Aftr.* — *m.*
272. *Indbdllsskr. fra Undervsngsanst. i Danmark:* Aalb., Aarh., Askov, Fredericia, Frederksb., Hlsngør, Hrlfshlm., Hjerring, Hors., Jonstrup, Kbhvn. (Brgrd. i Kbh., — p. Krsth., Haderslev Lr., Højskolehjem, Laursen, Lyceum, Mariboe, Mtrpltn., Schneekloth., Unv. Rf. 82, Kng.'s

- (272). Fdslsfst. 83), Kolding, Nykbnng., Odns., Randers, Ranum, Reykjavik (*ogsaa* 82), Ribe, Rosk., Rønne, Skaarup, Slagls., Sorø, Vejle, Viborg, Vordingborg. — *alle* 1883. — *m.*
- Horsens*: **Jørgensen, C.** Meddelsr. om Studenterne fra Horsens Skole 1780—1851. Prg. 83.
- Kbh.*: **Moldenhawer, J.** Det kgl. Blindeinst.'s Hist. tlgmd. en Ovr. ov. Blindesagens Udveckl. i Danm. fra 1811—83, udarb. i Anl. af Inst.'s 25-Aars Jubil. 83. — *forf.*
- **Maribo**es Skole. *Skolens Væsen og Hist., navnll. under dens Stifter C. R. F. Maribo* med en Udtalelse af denne fra 1850. Prg. 83
- *Unv.* Forelæsn. og Øvelser, 1882, 2; 83, 1—2. — *m.*
- — Fortgnls. ov. Stud. . . . 1883. — *m.*
- — **Goos, C.** Aarbg 1880—81 med Sagregister for 1876—81. 82. — *m.* 2 *Aftr.*
- — — — — 1881—82. 83. — *m.* 2 *Aftr.*
- — — — — 1864—71. II, 1—2. — *m.* 2 *Aftr.*
- Randers.* **Sand, Fr.** Katalog ov. R. lrd. Skl.'s Bibliot. Rndrs. 84. — *g.*
- Rønne.* **Jørgensen, G. S.** Tillæg til Fortgnls. ov. R. Rlsk.'s Bogsaml. Prg. 82.
274. *Indbdlsskr. fra Undervisningsanst. i Norge*: Aalesund, Arendal, Bergens Ktdrslskl., — Tank, Drammen, Frdrkshald, Hamar, Kongsberg, Krstnia (Aars og V., Andersen, Giertsen, Ktdrslskl.), Kristianssand, Liliehammer, Molde, Skien, Thronhjem Ktdrslskl., Tromsø. — *alle* 1882. — *m.*

Krstownia. Andersens skole: undervisningsplan for forbrdlsskl. og middelskolen. Prg. 82.

Molde: Brinchmann. A. Fortgnls. ov. udtraadte Dspl. 1872—82. Prg. 82.

Thronhjem: Fortgnls. ov. Skolens naturv. Samlinger. Prg. 82.

275. *Indbdlskr. fra Undervisningsanst. i Sverige*: Falun, Gefle, Göteborg Realgymn., — Realläroverk, Halmstad, Helsingborg, Hernösand, Hudiksvall, Jönköping, Kalmar, Karlskrona, Karlsstad, Kristiansstad, Linkjöbing, Luleå, Lund ktdrsk., — priv. elementarsk., Malmö, Norrköping, Nyköping, Skara, Stockholm (Beskov, högskola 1881, Lyceum för flickor, Nya elmsk., Norrmalm, högre realläroverk., Södermalm, Wallinska flickskola), Strengnäs, Sundsvall, Umeå, Upsala Fjellstedska skolan, — ktdrsk., Venersborg, Westervik, Westerås, Wexjö, Visby, Örebro, Östersund — *alle 1883, m.*

Nyköp.: Bagge. Albin. N. lärov.'s bibliotek. Prg. 83.

Östersund: Kardell. S. J. Realkatal. öfv. lrv.'s bibliothek. II. Prg. 83.

X. Matematik. — XI. Naturhistorie.

279. Steen. Ad. Mathem. Opgaver for det første Examenstrin i 1857—83. 84.

Tidsskr. for Mathem. osv. Rk. 5 udg. af J. P. Gram og H. G. Zeuthen, Arg. 1, 2—6; 2, 1. 83—84.

282. Schmidt. Karl. Nye Tavleregningsopgaver. Hft. 1. Odns. 83. — *frl.*

291. Naturen. Et illustr. Mndskr. for pplr. Natur-

- (291). videnskab, udg. af Carl Krafft. 8. Aarg. Krstnia 84, 1—5.
Tidsskr. for pplr. Frmstillngr. af Naturvdsnk. osv. 1883, 1—6. — *slut*.
292. — — Physik og Chemi osv. Rk. 2, 4, 5—12; 5, 1—4. — 83—84.
293. Schmidt. Karl. Mindre Læreb. i Physik til Brug for Latinsk., Seminr., tekn. Sk. og højere Realsk. 4. Udg. Odns. 83.
303. Archiv für Naturgesch. osv. Jahr. 43, 6; 44, 6; 45, 6; 46, 6; 47, 6; 48, 4; 49, 5. Berl. 77—83.
Feddersen. A. Naturens Bog, en Læreb. for de lavere Kl. i Latin- og Realsk. og for Borgersk. I. Dyreriget. 5. Opl. 82.
— — Vejledn. til at samle og bevare Naturgjenstande. 2. Udg. 78.
Tidsskr. Naturhist. osv. Rk. 3, 13, 3; 14, 1—2. 83—84.
304. Johnstrup. F. Om de geol. Forhold i den nordl. Del af Vendsyssel. Prg. Kbh. Univ. Rf. 82.
Penck. Albr. Die Vergletscherung der deutschen Alpen, ihre Ursachen, period. Wiederkehr und ihr Einflusz auf die Bodengestaltung. Leipz. 82.
305. Erslev. Edv. Planterigetets Naturhist., en Læreb. for vore højere Skoler. 73.
Lange. Johan. Arboretum Scandinavicum. Afbildngr. af de i Danm., Nrg. og Svrg. vildtvoxende Træer og Buske, fremstillede efter Tavlerne i Flora Danica. 83. Hft. 1.
306. Bronn. H. G. Die Klassen u. Ordn. des Thierr.'s osv. V, 2, 9—10; VI, 3, 36—41; 5, 26—27. Leipz. u. Heidelb. 83—84.

307. Gram. Chr. Om de røde Blodlegemers Størrelse hos Mennesket. 83. — *m.*
308. Berlème-Nix. Frdr. Om Diphteritis i Svælget og dens Behandl. med skarp Ske. 82. — *m.*
- Bjerrum. Jannik. Om formsans og lyssans i forskl. øjensygd. 82. — *m.*
- Bondesen. Joach. Om den antisept. Behandl. af complicerede Fracturer. 83. — *m.*
- Grünfeld. Frdr. Om hernia foraminis ovalis. 83. — *m.*
- Harten. Heinr. v. Bidrag til Bedømmelse af antisept. Osteotomi. 83. — *m.*
- Holmer. Axel. Om ulcus corneæ serpens (Sämisch). 83. — *m.*
- Liisberg. J. Studier over nogle physiske Cavernesympptomer. 83. — *m.*
- Mygind. Hlgr. Om jodoformens anvendelse til sårbehandling. 83. — *m.*
- Pontoppidan. Knud. Den kroniske Morfinisme. 83. — *m.*
- Wichmann. J. V. Anatom. Stud. ov. medfødte Hjertefejl til Belysng. af Sammenhængen mlm. Forsnevring af Lungearterien og mangelfuld Udvikling af Septum Ventriculorum. 83. — *m.*

XII. Samfundsvidenskaber.

311. Kirkelove. Danske osv. (1536—1683). Udg. af H. T. Rørdam. 2—3. 83.
- Love og Expeditioner osv. 1882. — *m.*
- Lovtid. 1883, 19—41; 84, 1—17.
- Ministerialtid. A og B. 1883, 17—48; 84, 1—16.
- Kong Waldemars II (jydske) Low med K. Chr. III Rec., K. Fr. II Handfestn., Rec., Gaards-Ret, Søe-Ret, XXV Relig. Art., obne Breffue,

- (311). K. Chr. IV Rigens-Ret, Bircke-Ret, obne Bref-fue. — Prent. i Kbnh. aff Peder Hake paa Jørg. Holsts Bekostning. 1642—43. — *Gave fra Justitskrtr. Morville.*
318. Tidsskrift. Hedeselskabets osv. 1883, 4—9 ; 84, 1.
319. Prøve-Udvalg af Typer, Indfatninger, Streger og Vignetter fra F. V. Backhausens Bogtrykkeri i Viborg. — *Gave fra F. V. B.*
320. Vort Forsvar osv. 1883. — *Gv. fra Ovrbr. Bang.*

B. Disciplenes Bogsamling

havde $\frac{1}{4}$ 83 i Behold fra Aaret April		
1882—Marts 1883	Kr.	2.78 Ø.
og har i Aaret April 1883—Marts 1884		
haft i Indtægt		
fra 44 Medlm. Bidr. Apr.—Sptbr. 83 . . .	„	44.00 „
— 5 — — — Juni 83 . . .	„	2.50 „
— 1 — — — Maj 83 . . .	„	0.33 „
— 50 — — Oktbr. 83—Marts 84	„	50.00 „
— 1 — — Novb. 83— — 84	„	0.83 „
— 1 — — Decb. 83— — 84	„	0.67 „
— 2 — — Febr.—Marts 84 . .	„	0.66 „
— Salg af Bogfortegnelser	„	1.40 „
— fundet i Skolen	„	0.06 „
		<hr/>
	i alt	Kr. 103.23 Ø.

og i samme Tidsrum udgivet		
til Indkjøb af nye Bøger	„	67.10 „
- Indbinding	„	22.75 „
- Porto for antikvar. købte Bøger. .	„	1.36 „
		<hr/>
	i alt	Kr. 91.21 Ø.

saa at den $\frac{31}{3}$ 84 havde i Behold . . . Kr. 12.02 Ø.

Anm. Tidligere er Overskud fra Skoleballet og fra Skolens

Skovtur blevet afgivet til Disciplenes Bogsamling, hvorimod denne ikke har dækket indtræffende Underskud, men Beløbet er blevet skaffet til Veje ved Efterligning paa Deltagerne eller ved frivillig Ydelse fra en mindre Kreds af disse; i Aar er et Overskud fra Skoleballet paa 33 Kr. 70 Øre til Dels blevet brugt til at dække en Gjæld, der var foranlediget ved et tidligere Underskud, medens Restbeløbet er blevet indsat i Viborg Bys og Omegns Sparekasse paa Konto: Viborg Kathedralskoles Morskabsfond, saa at dette nu ejer en Sparekassebog Nr. 26974, der efter Fradrag af Betalingen for Bogen lyder paa Kr. 19.75 Ø., og hvis Beløb kan forøges ved fremtidige Overskud eller bruges til at dække mulige Underskud.

Fra d. 21. Maj f. A., da Listen i det sidst udsendte Indbydelsesskrift sluttedes, indtil 31. Maj d. A. har Tilvæksten været følgende:

1. Fra alle Lande osv. 1883, 5 -12. — *slut*.
Smaastykker til Folkelæsning. Bnd. 12, 3—6.
3. Bernhard. Carl. Gamle Minder. 1—2. 56.
Bruun. Camillo. Ved Strand og Klit. I—II.
76—77.
- Carit Etlar. Pintsefest i Tibirke og andre Fortællinger. 84.
- Ewald H. F. Valdemarstoget. Hist. Rom. fra det 14. Aarh. 1—2. 84.
- Holberg. Ludv. Peder Paars. Udg. med Illustr. ved J. Davidsen. 45.
- Kielland. Alex. Gift. Roman. 83.
- Lie. Jonas. Familien paa Gilje. Et Interieur fra Firtiaarene. 83.
— — Livsslaven. 83.
- Starbæk. Georg. Carl Knutsson og Christian den Første. Hist. Roman. 78.
— — Engelbrecht Engelbrechtson. Hist. Roman. 80.
— — Kong Karls Testamente. Hist. Roman. 79.

- (3). **Tolderlund. H.** Fortællinger. 2. Række. 63.
 — — Skizzer. 55.
4. **Asbjørnsen. P. Chr. og Jrg. Moe.** Eventyrbog
 for Børn. Med Illust. I. 83.
Helms. Jhns. Soldaterliv i Krig og Fred for en
 Menneskealder siden. 83.
5. **Edgeworth. Maria.** Kurvemagersken. Fødsels-
 dagsgaven. De Forældreløse. Tre Fortæll.
 for Børn. Ovrs. fra Eng. 83.
 — — De smaa Kjøbmænd. En
 Fortæll. Ovrs. fra Eng. 63.
Franzos. Karl Emil. Præsidenten Fortll. Ovrs.
 ved Fr. Winkel Horn. 83.
Greenwood. G. Fortællinger fra min Barndom.
 Ovrs. fra Eng. 62.
Scott. Walter. Montrose. Ovrs. af Boye. 59.
 — — Den sorte Dværg. Ovrs. af L.
 Moltke 62. (*Indb. med foranstaaende.*)
Thackeray. W. M. Mindre Fortællinger. Ovrs.
 af Rob. Watt. 75.
 — — — Tre Fortællinger. Ovrs. af
 Rob. Watt. 74.
Topelius. Zach. Fra det høje Nord. Paa Dansk
 ved Fr. Winkel Horn. 2—4. 83—84.
6. **Münchhausen.** Baron's vidunderlige Reiser og
 Eventyr til Lands og til Vands fortalte af ham
 selv. Med Billeder. 79.
Porchat. J. J. Tre Maaeder under Sneen. Af
 en lille Drengs Dagbog. (Eft. Fransk) 62.
Reid. Mayne. Ørkenens Robinson. Paa Dansk. 56.
Saint-Victor. Paul de. Guder og Mennesker.
 Ovrs. fra Fransk af Rud. Schmidt. 78.
Verne. Jules. Det sorte Indien Ovrs. efter
 Fransk. 79.
-

C. Den naturhistoriske Samling

har modtaget følgende Gaver:

1. 3 Stykker Drypsten fra Adelsberger-Grotten i Krain; fra Ovrhg. C. A. Gad.
 2. Kranie af en Hund (*Canis familiaris*); fra Kaptejn Thaulow.
 3. En Vandstær (*Cinclus aquaticus*); fra Dspl. Frdr. Bendix.
 4. En Grønirisk (*Fringilla chloris*); fra Dspl. Vlh. Glud.
 5. En Trompetsnegl (*Buccinum undatum*) tillige med nogle Muslingskaller og et Stykke Mineral; fra Dspl. Andersen.
 6. En Del Konkylier og Muslingskaller; fra Dspl. R. Brostrøm.
 7. En Kammusling (fra det røde Hav) og to Konkylier: *Trochus telescopium* (fra det døde Hav) og *Trochus conulus* (fra Middelhavet); fra Dspl. Frode Scharling.
 8. En Søstjerne (*Asterias* sp.) og en Aaleunge; fra Dspl. Peter Lassen.
 9. En Jernspurv (*Accentor modularis*); fra Dspl. Chr. Christiansen.
 10. En Del Fugleæg; fra Dspl. Fredr. Thomsen, Albr. Christiansen, Jhns. Kielsen og Vlh. Glud.
- Efter at Byggearbejdet ved Skolens nye Gymnastikhus er blevet afsluttet, er Plantehaven bleven anlagt og forsynet paa ny.

D. Den fysiske Samling

er blevet forsynet med nogle Stykker, der endnu

savnedes af de Sager, Ministeriet (se Indbdlsskr. 1882 Sd. 96- 98) har foreskrevet, at den skal indeholde.

VII. Regnskabsvæsen.

I Regnskabsaaret fra 1. April 1883 til 31. Marts 1884 har Skolen haft følgende Indtægter:

af Tiender, Arvefæste- og Leje-Afgifter	Kr. 26,069.10 Ø.
— Afgifter af Kirker og Præstekald	„ 26.00 „
— Renter af Skolens, Stipendiefondens og Nissens Legats Kapitaler.	„ 5,927.39 „
— Skolepenge	„ 11,145.40 „
Fra Læsø	„ 1,489.75 „
af ubestemte Indtægter	„ 77.00 „
Ifølge Decision	„ 4.00 „

tilsammen Kr. 44,738.64 Ø.

hvorimod Udgifterne har været,

til Lønninger	„ 25,713.08 „
— Timeundervisning	„ 3,091.31 „
— Pensioner	„ 298.16 „
— Bogsamling og videnskabel. Apparat	„ 840.00 „
— Bygningers Vedligeholdelse	„ 553.88 „
— — Hovedstandsættelse	„ 10,901.12 „
— Inventariets Vedligeholdelse	„ 1,917.69 „
— Plantehaven	„ 58.82 „
— Brændsel og Belysning	„ 1,660.37 „
— Skatter og Afgifter	„ 1,941.12 „
— Regnskabsførelse	„ 781.82 „
— Testamentarisk Forpligtelse	„ 320.00 „
— Forskjellige Udgifter	„ 1,936.78 „
— Skydeøvelser	„ 252.39 „

tilsammen Kr. 50,266.44 Ø.

hvorved fremkommer en Mindreindtægt af	„	5,527.80	„
Til Understøttelse af Disciple er betalt af Stipendiefondens Renter og Oplag.	Kr.	1,733.00	Ø.
af Nissens Legats Renter og Oplag „	1,045.62	„	2,778.62
hvorved Mindreindtægten forøges til	Kr.	8,306.42	Ø.
Til Indtægt er derimod ført Kassebeholdningen fra f. A. Kr. 4,692.54 Ø. og hævet i Sparekassen af Stipendiefondens og Nissens Legats Midler „	427.03	„	5,119.57
hvorved Mindreindtægten bliver . .	Kr.	3,186.85	„
samt modtaget fra almindelig Skolefond	„	7,470.00	„
hvorefter Kassebeholdningen bliver	Kr.	4,283.15	Ø.

VIII. Bygninger og Løsøre.

Ved Skolens ny Gymnastikhus er nu alt det Arbejde blevet udført, der stod tilbage, den Gang Indbydelsesskriftet udsendtes ifjor, baade Murerarbejdet udvendig og Malerarbejdet indvendig. Ved de derpaa beregnede Bevillinger er Skolen nu ogsaa bleven forsynet med Gymnastikredskaber, dels af en ny Art, som ikke tidligere har været i Brug, saasom „Barren“, dels i tilstrækkeligt Tal og Omfang i Forhold til Rummets og de forskjellige Holds nuværende Størrelse. Medens det da nok viser sig, at

at den „store“ ny Gymnastiksal slet ikke er for stor, er det jo et stort Gode, Skolen herved har opnaaet. Maatte det nu ogsaa snart lykkes den at faa Skolestuer svarende til et Discipelantal som det, der i det indeværende Aar har siddet i alle Klasser. At de nuværende ere for smaa, har været let at mærke hele den forløbne Vinter igjennem, saa snart man kom ind i en af dem ved Slutningen af en Time, som Klassen havde tilbragt der; trods omhyggelig Udluftning ved hvert Timeskifte er det en Umulighed at holde nogenlunde ren Luft i Klasserne Skoletiden igjennem. Indtil videre maa vi nøjes med, at Legepladsens Belægning med Tjærebeton har friet Stuerne fra at belemres med alt det Jord og Sand, Disciplene tidligere ved hvert Timeskifte slæbte ind med sig derfra. Og saa er Skolen bleven forsynet med et til det Tal Disciple, den nu har at sørge for, fuldkomment tilfredsstillende Tal Borde, hvoraf de ny alle have negativ Distance, og de gamles Omdannelse fortsættes stadig; for indeværende Regnskabsaar er dertil bevilget det anslaaede Beløb; men det viser sig nu, at det er et Par Hundrede Kroner for lille.

Udsigt

over

Afgangs- og Aarsprøven

i

Viborg Kathedralskole og dens Forberedelsesskole
1884.

Mandagen d. 16. Juni.

8—12.	6. og 5. Kl.	<i>Udarb. i Modrsml., bndn. Opg.</i>
	4. Kl.	<i>Udarb. i Modrsml.</i>
4—8.	6. og 5. Kl.	<i>Fransk Stil.</i>
	4. Kl.	<i>Arithmet. Udarbdls.</i>

Tirsdagen d. 17. Juni.

8—12.	6. og 5. Kl.	<i>Oversættls. fra Latin.</i>
	4. Kl.	<i>Latinsk Stil.</i>
4—8.	6. og 5. Kl.	<i>Udarb. i Modrsml., fri Opg.</i>
	4. Kl.	<i>Geometr. Udarbdls.</i>

Torsdagen d. 19. Juni.

11—1.	Kl. b.	<i>Dansk Gjenfortælling.</i>

Mandagen d. 23. Juni.

8½	6. Kl. a.	Latin.
11—12.	Kl. b.	<i>Dansk Diktat.</i>
3.	6. Kl. b.	Latin.

Onsdagen d. 25. Juni.3. 6. Kl. **Engelsk.****Torsdagen d. 26. Juni.**8. 6. Kl. a. **Græsk.**9—11. Kl. a. *Dansk Gjenfortælling.*4. 6. Kl. b. **Græsk.****Fredagen d. 27. Juni.**8. 6. Kl. a. **Dansk.**8—9. Kl. a. *Dansk Diktat.*8—11. 3. Kl. *Lat. Stil og engelsk Ovrstls.*2. Kl. b og a. *Regning.*8¹/₂. 4. Kl. a. **Mathematik.**11—2. 3. Kl. *Arithmet. Udarbdls.*2. Kl. b og a. *Fransk Stil.*1. stud. og Rkl. *Dansk Stil.*4. 6. Kl. b. **Dansk.**6. Kl. a. **Naturlære.****Lørdagen d. 28. Juni.**8. 4. Kl. b. **Mathematik.**8—11. 3. Kl. *Fransk Stil.*2. Kl. b og a. *Dansk Stil.*1. stud. Kl. *Latinsk Stil.*11—2. 3. Kl. *Dansk Stil.*2. Kl. b og a. *Latinsk Stil.*1. stud. og Rkl. *Regning.*4. 6. Kl. b. **Naturlære.****Mandagen d. 30. Juni.**8—11. 4. Kl. *Fransk Stil.*Kl. b og a. *Regning.***Tirsdagen d. 1. Juli.**8—11. 3. Kl. *Geometr. Udarbdls.*3¹/₂. 6. Kl. **Tysk.**4. 6. Kl. a. **Historie.**

Onsdagen d. 2. Juli.

8.	6. Kl.	Fransk.
4.	6. Kl. b.	Historie.

Torsdagen d. 3. Juli.

8.	4. Kl. a.	Tysk.
8—11.	5. Kl.	Latin, uden Forbrdls.
	3. Kl. Rlafdl.	Naturlære, og
	1. Rlkl.	Arithmetik.
	1. stud. Kl.	Geografi.
11—2.	3. Kl.	Geografi.
	2. Kl. a.	Arithmetik.
4.	4. Kl. b.	Tysk.
4—7.	5. Kl.	Historie.
	2. Kl. b.	Naturhistorie.

Frøedagen d. 4. Juli.

8—11.	5. Kl.	Latin, med Forbrdls.
	3. Kl.	Tysk.
	1. stud. Kl.	Naturhistorie.
	1. Rlkl.	Religion.
11—2.	4. Kl. a.	Fransk.
	2. Kl. b.	Tysk.
	2. Kl. a.	Latin.
	Kl. a.	Religion.
4—7.	5. Kl.	Tysk.
	4. Kl. b.	Fransk.
	2. Kl. b.	Geometri.

Lørdagen d. 5. Juli.

8—11.	3. Kl.	Arithmetik.
	1. stud. Kl.	Latin.
	1. Rlkl.	Naturhistorie.
	Kl. b.	Fransk.
11—2.	4. Kl. b.	Geografi.
	Kl. a.	Tysk.

(Lørdagen d. 5. Juli.)

4—7.	5. Kl.	Naturlære.
	3. Kl.	Fransk.
	2. Kl. b.	Geografi.
	1. stud. Kl.	Historie.

Mandagen d. 7. Juli.

8—11.	5. Kl.	Fransk.
	2. Kl. a.	Geometri.
	1. Rlkl.	Geografi.
	Kl. a.	Historie.
11—2.	4. Kl. a.	Geografi.
	3. Kl.	Geometri.
	2. Kl. b.	Fransk.
	Kl. b.	Tysk.
4—7.	4. Kl. b.	Naturhistorie.
	2. Kl. b.	Latin.
	2. Kl. a.	Fransk.
	1. stud. Kl.	Tysk.

Tirsdagen d. 8. Juli.

8—11.	5. Kl.	Græsk.
	4. Kl. b.	Historie.
	3., 2. og 1. Rlkl.	Engelsk.
	Kl. b.	Naturhistorie.
11—2.	2. Kl. b.	Historie.
	2. Kl. a.	Geografi.
	1. stud. Kl.	Geometri.
	1. Rlkl.	Fransk.
4—7.	4. Kl. a.	Naturhistorie.
	3. Kl.	Latin.
	Kl. b.	Dansk.

Onsdagen d. 9. Juli.

8—11.	3. Kl.	Naturhistorie.
	2. Kl. a.	Religion.

(Onsdagen d. 9. Juli.)

8—11.	Kl. b.	Historie.
	Kl. a.	Dansk.
11—2.	4. Kl. a.	Latin.
	2. Kl. b.	Arithmetik.
	2. Kl. a.	Historie.

Torsdagen d. 10. Juli.

8—11.	5. Kl.	Engelsk.
	2. Kl. a.	Naturhistorie.
	1. stud. Kl.	Fransk.
	1. Rlkl.	Tysk.
11—2.	4. Kl. b.	Latin.
	3. Kl.	Historie.
	1. Rlkl.	Geometri.
	Kl. b.	Religion.
4—7.	5. Kl.	Dansk og Oldnordisk.
	4. Kl. a.	Historie.
	1. stud. Kl.	Arithmetik.
	Kl. a.	Geografi.

Fre dagen d. 11. Juli.

8—11.	4. Kl. a.	Græsk.
	1. stud. Kl.	Religion.
	Kl. a.	Naturhistorie.
11—2.	4. Kl. b.	Græsk.
	1. Rlkl.	Historie.
	Kl. b.	Geografi.
4—7.	3. Kl.	Græsk.
	2. Kl. b.	Religion.
	2. Kl. a.	Tysk.

Lørdagen d. 12. Juli Kl. 5 Efterm. holdes Skolens Aarsfest til Kundgjørelse af Prøvernes Udfald, hvorefter Sommerferien begynder.

Mandagen d. 14. Juli holdes Optagelsesprøven

baade for Kathedralskolens og for Forberedelseskolens Vedkommende over de fra Undervisning andensteds indmeldte Disciple. Prøven begynder **ufravigelig Kl. 8.**

Undervisningen aabnes igjen i det ny Skoleaar Tirsdagen d. 19. August Kl. 8.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Aarsfesten indbydes Disciplenes Forældre og Foresatte saa vel som enhver som helst, der ellers maatte have Sind til at følge med Skolen og dens Gjerning.

Ræktoratet for Viborg Kathedralskole, d. 9. Juni 1884.

H. H. Lefolii.
